

Brüssel, 21.3.2018
COM(2018) 148 final

2018/0073 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU DIREKTIIV,

**milles käsitletakse teatavate digiteenuste osutamisest saadud tuludelt võetava
digiteenuste maksu ühist süsteemi**

{SWD(2018) 81} - {SWD(2018) 82}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Digitaalse infosisu ühtne turg on Euroopa Komisjoni üks peamisi poliitilisi prioriteete,¹ mille eesmärk on avada inimestele ja ettevõtetele digitaalsed võimalused enam kui 500 miljoni ELi tarbijaga turul. Digitaalse ühtse turu lõpuleviimiseks on vaja ka selget ja stabiilset õigusraamistikku, et soodustada innovatsiooni, vähendada turu killustatust ja võimaldada kõigil osalejatel osa saada uuest turudünaamikast õiglastel ja tasakaalustatud tingimustel. Digitaalmajanduse õiglase maksustamise tagamine on samuti osa Euroopa Komisjoni tegevuskavast, milles käsitletakse õiglast ja tõhusat maksusüsteemi Euroopa Liidus².

Digitaalmajandus muudab seda, kuidas me omavahel suhtleme, tarbime ja ettevõtlusega tegeleme. Digitaalvaldkonna ettevõtted kasvavad palju kiiremini kui majandus tervikuna ja see suundumus jätkub. Digitehnoloogia toob ühiskonnale palju kasu ning loob maksustamisvaldkonnas maksuhalduritele võimalusi ja pakub lahendusi halduskoormuse vähendamiseks, maksuametite koostöö lihtsustamiseks ja maksudest kõrvalehoidumise probleemide lahendamiseks.

Poliitikakujundajad näevad siiski vaeva, et leida lahendusi, mis tagaksid õiglase ja tõhusa maksustamise, kuna majanduse üleminek digitehnoloogiale toimub järjest kiiremini ja praegu kehtivad äriühingute maksustamise eeskirjad on liiga aegunud, et sellise arenguga sammu pidada. Eelkõige ei sobi kehtivad eeskirjad enam praegusesse konteksti, mis võimaldab piiriülest internetikaubandust ilma füüsilise kohalolekuta, kus ettevõtjad sõltuvad suures osas raskesti hinnatavast immateriaalsest varast ning kus kasutajate loodud sisu ja andmete kogumine on muutunud digitaalvaldkonna ettevõtjate väärtuse loomisel põhitegevuseks.

Rahvusvahelisel tasandil Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon (OECD) juba tunnistas BEPS-tegevuskava 1. meetme aruandes,³ mis avaldati 2015. aastal OECD/G20 maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise projekti (BEPS) osana, et üleminek digitehnoloogiale ja mõned sellest tulenevad ärimudelid tekitavad rahvusvahelise maksustamise jaoks probleeme. Pärast seda aruannet kordasid G20 rahandusministrid, et nad toetavad OECD tööd maksustamise ja digiteerimise valdkonnas. Sellest tulenevalt koostas OECD vahearuande digitaalmajanduse maksustamise kohta⁴, mida esitleti G20 rahandusministritele 2018. aasta märtsis. Vahearuandes käsitletakse vajadust kohandada rahvusvahelist maksusüsteemi vastavalt majanduse digiteerimisele ja määratakse kindlaks asjaolud, mida peaksid arvesse võtma riigid, kes soovivad kehtestada vahemeetmed, et lahendada digiteerimisest tulenevaid maksustamisprobleeme.

Liidu tasandil toodi need probleemid välja komisjoni teatises „Õiglane ja tõhus maksusüsteem Euroopa Liidu digitaalse ühtse turu jaoks“⁵, mis võeti vastu 21. septembril 2017. Praegust algatust mainiti ka president Junckeri kavatsusavalduses, mis on lisatud 2017. aasta kõnele

¹ COM(2015) 192 final.

² COM(2015) 302 final.

³ OECD (2015), „Toimetulek digitaalmajanduse maksustamise probleemidega: 1. meede – 2015. aasta lõpparuanne“, OECD Publishing, Pariis.

⁴ OECD (2018), „Digiteerimisest tulenevad maksustamisprobleemid – vahearuanne 2018: BEPSi kaasav raamistik“, OECD Publishing, Paris.

⁵ COM(2017) 547 final.

olukorra kohta Euroopa Liidus⁶. Liikmesriikide tasandil kirjutasid mitu ELi rahandusministrit ühiselt alla poliitilisele avaldusele „Ühisalgatus digitaalmajanduse ettevõtete maksustamise kohta“, milles toetati liidu õigusega kooskõlas olevaid ja tulemuslikke lahendusi, mis „põhinevad ideel kehtestada digitaallettevõtete poolt Euroopas loodud käibele nn tasandusmaks“⁷. Seejärel võttis Euroopa Ülemkogu 19. oktoobril 2017 vastu järeldused,⁸ milles rõhutati „vajadust digitaalajastu jaoks sobiva tõhusa ja õiglase maksustamissüsteemi järele“. Lisaks märgiti nõukogu (ECOFIN) 5. detsembri 2017. aasta järeldustes,⁹ et paljud liikmesriigid on huvitatud sellistest ajutistest meetmetest nagu liidus digitaalmajandustegevusest saadava tulu põhjal maksu kehtestamine, ja leiti, et komisjon võiks ka neid meetmeid hinnata.

Käesoleva ettepanekuga vastatakse nendele üleskutsetele ja käsitletakse esialgselt probleemi, et kehtivad äriühingu tulumaksu eeskirjad ei ole digitaalmajanduse jaoks piisavad.

Kehtivad äriühingu tulumaksu eeskirjad töötati välja traditsiooniliste ettevõtlusvormide jaoks. Kehtivate maksueeskirjade puhul lähtutakse põhimõttest, et tulu tuleks maksustada seal, kus väärtus luuakse. Kõnealused eeskirjad töötati peamiselt välja 20. sajandil traditsiooniliste füüsiliselt eksisteerivate ettevõtjate jaoks ning nendega määratakse kindlaks, mille alusel tekib riigil maksustamisõigus (kus maksustatakse) ja kui palju äriühingute tulust jaotatakse riigile (kui palju maksustatakse), paljuskki selle põhjal, kas ettevõtjal on füüsiline kohalolu selles riigis. See tähendab, et mitteresidendid on kohustatud riigis maksu maksma üksnes juhul, kui nende kohalolu seal võrdub püsiva tegevuskoha olemasoluga selles riigis. Selliste eeskirjadega ei suudeta siiski hõlmata digitaaltegevuse globaalset ulatust, mille puhul füüsiline kohalolek ei ole enam digiteenuste osutamiseks nõutav. Lisaks on digitaalsetel ettevõtetel traditsioonilistest erinevad omadused selle poolest, kuidas väärtus luuakse, kuna nad suudavad tegevust kaugelt juhtida, lõppkasutajad osalevad nende väärtuse loomises, immateriaalne vara on oluline ning kaldutakse looma turustruktuure, mis toimivad põhimõttel „võitja võtab kõige rohkem“ (*winner-takes-most*) ning mille aluseks on tugev võrguefekt ja suurandmete väärtus.

Kehtivate äriühingu tulumaksu eeskirjade kohaldamine digitaalmajanduse suhtes on siiski tekitanud olukorra, kus kasumi maksustamise koht ja väärtuse loomise koht on erinevad, eriti juhul, kui ärimudelid sõltuvad suuresti kasutajate osalusest. Maksustamise seisukohast tekitab see topeltprobleemi. Esiteks võib sisendi, mille ettevõtja kasutajatelt saab ja mis tegelikult tähendab ettevõtjale väärtuse loomist, paigutada maksujurisdiktsiooni, kus digitaaltegevusega tegelev ettevõtja füüsiliselt ei asu (ja kus ta ei ole kehtivate eeskirjade alusel maksuresident) ja kus sellisest tegevusest saadud kasumit ei saa seepärast maksustada. Teiseks, isegi kui ettevõtja püsiv tegevuskoht on maksujurisdiktsioonis, kus kasutajad asuvad, ei võeta kasutaja osalusel loodud väärtust arvesse selle üle otsustamisel, kui palju tuleks maksu igas riigis maksta. Samuti toob see kaasa tagajärjed seoses riskiga vältida kunstlikult püsiva tegevuskoha eeskirju, moonutab konkurentsi digitaalse turu osaliste vahel ja mõjutab negatiivselt tulusid.

⁶ 2017. aasta kõne olukorra kohta Euroopa Liidus. Kavatsusavaldus president Antonio Tajanile ja peaminister Jüri Ratasele, 13. september 2017: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/letter-of-intent-2017_et.pdf.

⁷ Poliitiline algatus: ühisalgatus digitaalmajanduse ettevõtete maksustamise kohta – http://www.mef.gov.it/inevidenza/banner/170907_joint_initiative_digital_taxation.pdf, mille esitasid 2017. aasta septembris nõukogu eesistujariigile Eestile Saksamaa, Prantsusmaa, Itaalia ja Hispaania.

⁸ Euroopa Ülemkogu kohtumine (19. oktoober 2017) – järeldused (dokument EUCO 14/17).

⁹ Nõukogu 5. detsembri 2017. aasta järeldused, mis käsitlevad digitaalmajanduse kasumi maksustamisega seotud väljakutsetele reageerimist (FISC 346 ECOFIN 1092).

Komisjon on tunnistanud, et kõnealuse probleemi globaalset iseloomu arvestades oleks ideaalne, kui digitaalmajanduse maksustamiseks leitaks mitmepoolsed rahvusvahelised lahendused. Komisjon teeb tihedat koostööd OECDga, et toetada rahvusvahelise lahenduse väljatöötamist. Edu saavutamine on siiski olnud rahvusvahelisel tasandil keeruline, kuna probleem on kompleksne ja lahendamist vajavaid küsimusi on palju ning rahvusvahelise konsensus saavutamine võib võtta aega. Seepärast on komisjon otsustanud võtta meetmeid ja teeb täna ettepaneku kohandada liidu tasandil äriühingu tulumaksu eeskirju nii, et need sobiksid digitaalvaldkonna ettevõtjate omadustega,¹⁰ ning soovib liikmesriikidel laiendada seda terviklikku lahendust liiduväliste maksujurisdiktsioonidega sõlmitud topeltnmaksustamise vältimise lepingutele¹¹. Kuigi ECOFIN rõhutas ka oma 5. detsembri 2017. aasta järeldustes, et ta pooldab globaalset lahendust, millega püütakse tähelepanelikult jälgida tulevase rahvusvahelise arengusuundi ja kaaluda asjakohaseid meetmeid, väljendas ta heameelt ELi meetmete üle. Vaatamata praegustele ettepanekutele on OECD tasandil tehtav töö oluline, et saavutada sellel teemal globaalne konsensus. Komisjon jälgib toimuvat arengut tähelepanelikult.

Sellise tervikliku lahenduse leidmiseni, mille vastuvõtmine ja rakendamine võib aega võtta, on liikmesriigid sunnitud selle küsimusega tegelema, kuna on olemas risk, et nende äriühingu tulumaksu maksubaas väheneb aja jooksul märkimisväärselt. Kuigi kõnealuse probleemi piiratud lahendamiseks on ühepoolsed meetmed kehtestatud või konkreetset kavandatud 10 liikmesriigis, on see arv suurenemas ja vastuvõetud meetmed on nii ulatuse kui ka põhjenduste poolest väga erinevad. Üksikute liikmesriikide poolt võetud kooskõlastamata meetmed võivad ühtset turgu killustada ja konkurentsi moonutada, mis takistab uute digilahenduste väljatöötamist ja pärsib liidu konkurentsivõimet tervikuna.

Seepärast peab komisjon tegutsema ja välja pakkuma ühtlustatud lähenemisviisi seoses ajutise lahendusega, millega püütakse seda probleemi sihipäraselt lahendada. Selleks esitatakse käesolevas ettepanekus maksukohustuslaste poolt teatavate digiteenuste osutamisest saadud tuludelt võetava maksu ühine süsteem (edaspidi „digiteenuste maks“). Käesoleva ettepaneku konkreetne eesmärk on esitada meede, mis on suunatud tulule, mis saadakse teatavate digiteenuste osutamisest, ning mida on kerge rakendada ja mis aitab muuta võimalused vaheperioodil võrdseks, kuni leitakse terviklik lahendus.

See on kooskõlas käesoleva ettepaneku üldeesmärkidega, mis on järgmised:

- kaitsta ühtse turu terviklikkust ja tagada selle nõuetekohane toimimine;
- tagada, et riikide rahandus on liidus jätkusuutlik ja et riikide maksubaasid ei vähene;
- tagada sotsiaalse õigluse säilitamine ja võrdsed võimalused kõikidele liidus tegutsevatele ettevõtjatele ning
- võidelda agressiivse maksuplaneerimise vastu ja vähendada rahvusvaheliste eeskirjade vahel valitsevat lõhet, mille tõttu pääsevad mõned digitaalvaldkonna ettevõtjad maksustamisest riikides, kus nad tegutsevad ja väärtust loovad.

¹⁰ Ettepanek: nõukogu direktiiv, millega kehtestatakse märkimisväärse digitaalse kohalolu äriühingu tulumaksuga maksustamise eeskirjad (COM(2018) 147 final).

¹¹ Komisjoni soovitus märkimisväärse digitaalse kohalolu äriühingu tulumaksuga maksustamise kohta (C(2018) 1650 final).

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Käesolev ettepanek on osa jõupingutustest, mida tehakse liidu ja rahvusvahelisel tasandil selleks, et kohandada praegust maksuraamistikku digitaalmajandusele.

Rahvusvahelisel tasandil käsitleti probleemi, mis on seotud sellega, et tagada kõikide digitaalmajanduses osalejate tulude õiglane maksustamine, juba OECD/G20 BEPS-projekti 1. meetme all ning OECD koostas vahearuande digitaalmajanduse maksustamise kohta, mida esitleti G20 rahandusministritele 2018. aasta märtsis.

Liidu tasandil on digitaalmajanduse maksustamiseks ettenähtud õiglasel maksueeskirjal osa komisjoni õiglase maksustamise tegevuskavast ja nendega täiendatakse äriühingu tulumaksu raamistikus viimastel aastatel saavutatud parandusi. Sellega seoses taaskäivitas komisjon 2016. aastal ettepaneku äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi (CCCTB) kohta¹², milles esitatakse konkurentsivõimeline, õiglane ja kindel raamistik ettevõtjate maksustamiseks ühtsel turul. Käibemaksu valdkonnas käsitleb komisjon digitaalmajanduse tekitatud raskusi oma ettepanekus e-kaubanduse kohta, mille nõukogu võttis vastu 2017. aasta detsembris¹³ ja mis on kooskõlas seadusandlike meetmetega, mis on sätestatud 2016. aasta tegevuskavas käibemaksu kohta¹⁴.

Käesolev ettepanek on osa paketist, mis sisaldab ka terviklikku lahendust käsitleva direktiivi kohta tehtud ettepanekut,¹⁵ soovitus liikmesriikidele kajastada terviklikku lahendust liiduväliste maksujurisdiktsioonidega sõlmitud topeltnmaksustamise vältimise lepingutes¹⁶ ning teatist, milles esitatakse kontekst ja selgitatakse ettepanekutevahelist seost¹⁷. Käesoleva ettepaneku aluseks olevad põhimõtted ja eelkõige kasutajate osalemine väärtuse loomise mõiste on kooskõlas terviklikku lahendust käsitleva direktiivi kohta tehtud ettepanekuga ja soovitusel, nagu on selgitatud teatistes. Eelkõige hõlmab see vahemeede neid juhtumeid, kui kasutajate panus ettevõtja jaoks väärtuse loomisse on märkimisväärses, samas kui kasutajate osalus väärtuse loomises on tegur, mida püütakse tervikliku lahenduse puhul äriühingu tulumaksu raamistikus arvesse võtta.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Käesolev ettepanek on ka kooskõlas digitaalse ühtse turu strateegiaga¹⁸, millega komisjon kohustus tagama üksikisikutele ja ettevõtetele juurdepääsu internetis toimuvale tegevusele ausa konkurentsi tingimustel, samuti avama inimestele ja ettevõtetele digitaalsed võimalused ning seisma Euroopa liidripositsiooni eest maailma digitaalmajanduses.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Esildatud direktiiv põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artiklil 113. Selle sättega võimaldatakse nõukogul, kes teeb otsuse ühehäälselt

¹² COM(2016) 685 (final) ja COM(2016) 683 (final).

¹³ Nõukogu 5. detsembri 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/2455, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ ja direktiivi 2009/132/EÜ seoses teatavate käibemaksukohustustega teenuste osutamise ja kaupade kaugmüügi puhul (ELT L 348, 29.12.2017, lk 7).

¹⁴ COM(2016) 148 final.

¹⁵ COM(2018) 147 final.

¹⁶ C(2018) 1650 final.

¹⁷ COM(2018) 146 final.

¹⁸ COM(2015) 192 final.

seadusandliku erimenetluse kohaselt ja pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendi ning majandus- ja sotsiaalkomiteega, võtta vastu sätteid kaudset maksustamist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamiseks niivõrd, kuivõrd see on vajalik, et tagada ühtse turu rajamine ja toimimine ning vältida konkurentsimoonutusi.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ettepanek on kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (edaspidi „ELi leping“) artikli 5 lõikes 3 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Senikaua kui liidu tasandil jõutakse ühise ja kooskõlastatud tegevuseni, et reformida äriühingu tulumaksu raamistikku nii, et see hõlmaks ettevõtjate digitaaltegevust, võivad liikmesriigid kehtestada ühepoolsed vahemeetmed digitaalmajandusettevõtete maksustamisega seotud probleemide lahendamiseks. Mõned sellised meetmed, mis võivad oma laadilt olla väga erinevad, on juba liikmesriikides kehtestatud või kavandamisel. Sellega seoses on ELi meetmed vajalikud, et vähendada ühtse turu killustatust ja konkurentsi moonutamist liidus, võttes riiklikul tasandil kasutusele sellised erinevad ühepoolsed meetmed. Lisaks võib erinevate riiklike poliitikate asemel valitud ELi lahendusega vähendada uusi eeskirju täitvate ettevõtjate nõuete täitmise koormust ja samuti anda rahvusvahelisele üldsusele tugeva signaali selle kohta, et EL on võtnud endale kohustuse tegutseda, kui on vaja tagada digitaalmajanduse õiglane maksustamine.

- **Proportsionaalsus**

Eelistatud variant on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas ega lähe kaugemale sellest, mis on vajalik, et saavutada aluslepingute eesmärgid, eelkõige ühtse turu sujuv toimimine. Subsidiaarsuse põhimõtte järgimise kontrolli kohaselt ei ole liikmesriikidel võimalik probleemi lahendada, ilma et nad takistaksid ühtse turu toimimist. Peale selle on käesoleva ettepaneku eesmärk luua kõnealusele maksule ühtne struktuur, jättes liikmesriikidele piisavalt manööverdamisruumi, et panna konkreetselt paika teatavad meetmega seotud haldusaspektid, nagu raamatupidamise, arvepidamise ja muud kohustused, mille eesmärk on tagada, et maksmisele kuuluvat digiteenuste maksu ka tegelikkuses makstakse. Liikmesriigid võivad võtta ka meetmeid, et ära hoida digiteenuste maksust kõrvalehoidumist, maksustamise vältimist ja kuritarvitamist, ning neile jääb võimalus digiteenuste maks sisse nõuda ja teha maksuauditeid vastavalt oma eeskirjadele ja menetlustele. Vt ka käesolevale ettepanekule¹⁹ lisatud mõjuhindangu punkt 9.4.2.

- **Vahendi valik**

Vahendiks valitakse direktiiv, mis on ELi toimimise lepingu artikli 113 kohaselt ainus võimalik vahend.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Konsultatsioonistrateegias keskenduti kolmele peamisele sidusrühmade grupile: liikmesriikide maksuhaldurid, ettevõtjad ja kodanikud. Kaks peamist konsultatsiooni olid avalik konsultatsioon, mille käigus saadi 12 nädala (26. oktoobrist 2017 kuni 3. jaanuarini 2018) jooksul kokku 446 vastust, ja sihtuuring, mis saadeti kõikidele liidus asuvatele maksuhalduritele. Kõnealusest algatusest teatati ka hea maksuhaldustava platvormi (kuhu kuuluvad kõik liidus asuvad maksuhaldurid ja 15 organisatsiooni, kes esindavad ettevõtjaid,

¹⁹ SWD(2018) 81 final.

kodanikuühiskonda ja maksundustöötajaid) liikmetele ja küsiti nende arvamust. Arvesse on võetud ka omaalgatusliku tagasisidet. Nagu käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhinnangu 2. lisast on näha, leiti, et teatavate digiteenuste osutamisest saadud tulude pealt makstav maks on sidusrühmade poolt ajutise lahenduse jaoks eelistatud variant; seda varianti pooldas 10 riiklikku maksuhaldurit 21-st, samuti 53 % avalikus konsultatsioonis osalenutest.

- **Mõjuhinnang**

Komisjoni õiguskontrollikomitee kaalus ettepaneku mõjuhinnangut 7. veebruaril 2018. Õiguskontrollikomitee andis ettepaneku kohta heakskiitva arvamuse koos mõne soovitusena, mida on mõjuhinnangu lõplikus versioonis arvesse võetud. Õiguskontrollikomitee arvamus, soovitused ja selgitus selle kohta, kuidas neid soovitusi arvesse on võetud, on esitatud käesolevale ettepanekule lisatud komisjoni talituste töödokumendi²⁰ 1. lisas. Kõnealuse dokumendi 3. lisas esitatakse ülevaade selle kohta, keda ja kuidas käesolev ettepanek mõjutab.

Ettepanekuga kaasneva mõju hindamise käigus uuriti ajutise lahenduse jaoks mitut võimalikku varianti. Mitme õigusliku piirangu tõttu sai siiski selgeks, et keskenduda tuleks maksule, mida võetakse teatavate digiteenuste osutamisest saadud tuludelt. Digiteenuste maksu ülesehitusega seoses kaaluti mitut varianti (vt mõjuhinnangu punkt 9.2), mis puudutasid eelkõige selle kohaldamisala (millised teenused on hõlmatud), käibekünnise kohaldamist (millised ettevõtjad on hõlmatud), maksumäära ja maksu kogumist.

Vastavalt mõjuhinnangus esitatud selgitusele on eelistatud variandiks kitsa kohaldamisalaga maks, mida võetakse ettevõtja brutotulult, mis on saadud teatavate digiteenuste osutamisest, kui kasutajatel on väärtuse loomisel keskne roll ja kui maksu maksmise eest vastutavate maksukohustuslastena käsitatakse üksnes ettevõtjaid, kes ületavad kaht tuludega seotud künnist.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ELi eelarvet.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Komisjon jälgib vastuvõetud direktiivi rakendamist ja kohaldamist tihedas koostöös liikmesriikidega ning hindab seda, kas käesolev algatus toimib nõuetekohaselt ja millises ulatuses selle eesmärgid saavutatakse, lähtudes käesolevale ettepanekule lisatud mõjuhinnangu punktis 10 esitatud näitajatest.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Mõisted (artikkel 2)

Selles artiklis esitatakse eri mõistete määratlused, mis on vajalikud direktiivi sätete kohaldamiseks.

Maksustatavad tulud (artikkel 3)

Selles artiklis määratakse kindlaks, milliseid tulusid käsitatakse käesoleva direktiivi kohaldamisel maksustatava tuluna.

²⁰ SWD(2018) 81 final.

Digiteenuste maks on ettenähtud kohaldamisalaga maks, mida võetakse tulult, mis on saadud teatavate digiteenuste osutamisest, kui kasutajad on osalenud väärtuse loomises. Digiteenuste maksu kohaldamisalasse kuuluvad teenused, mille puhul kasutajate osalus digitaaltegevuses moodustab selle tegevusega tegeleva ettevõtja jaoks olulise sisendi ja mis võimaldavad kõnealusel ettevõtjal sellest tegevusest tulu saada. Teisisõnu ei saaks käesoleva direktiiviga hõlmatud ärimudelid oma praegusel kujul eksisteerida ilma kasutajate osaluseta. Nende digiteenuste kasutajate roll on ainulaadne ja keerukam, kui on tavaliselt teenuse saajate roll. Neid teenuseid saab osutada kaugteenustena, ilma et teenuste osutaja füüsiline asukoht oleks ilmtingimata maksujurisdiktsioonis, kus kasutajad asuvad ja väärtus luuakse. Seepärast valitseb nende ärimudelite puhul suurim erinevus selle vahel, kus kasumit maksustatakse ja kus väärtus luuakse. Maksustatakse siiski vaid kasutajate sisendi rahalisest väärtusest saadud tulusid, mitte kasutajate osalust.

Kasutajate osalus võib ettevõtja väärtuse loomisele kaasa aidata mitmel moel. Näiteks saavad digitaalvaldkonna ettevõtjad tuletada kasutajate tegevusest digitaalliidestest andmeid, mida tavaliselt kasutatakse reklaami suunamisel kasutajatele või mida saab tasu eest kolmandatele isikutele edastada. Teine võimalus on teha seda kasutajate aktiivse ja pideva kaasamisega mitmepoolsetesse digitaalliidestesse, mis põhineb võrguefektil, mille puhul teenuse väärtus üldiselt kasvab liidese kasutajate arvu suurenedes. Selliste liideste väärtus sõltub kasutajatevahelistest ühendustest ja suhtlusest, mis tähendab sageli seda, et kasutajad laadivad võrgus üles teabe ja jagavad seda. Sellised mitmepoolsed liidesed võivad lihtsustada ka alustehinguks olevat kaupade tarnimist või teenuste osutamist otse kasutajate vahel, mis on samuti üks kasutajate osaluse vorm.

Võttes arvesse mitut eespool kirjeldatud kasutajate osaluse vormi, saadakse kõnealuse maksu kohaldamisalasse kuuluvad tulud (maksustatavad tulud) mis tahes järgmiste teenuste (maksustatavad teenused) osutamisest, nagu on sätestatud artikli 3 lõikes 1:

- teenused, mis seisnevad digitaalliidese kasutajatele suunatud reklaami paigutamises sellesse liidesesse; kasutajate kohta kogutud selliste andmete edastamine, mis on loodud nende kasutajate tegevuse põhjal digitaalliideses;
- teenused, mis seisnevad kasutajatele mitmepoolsete digitaalliideste kättesaadavaks tegemises ja mida võib nimetada ka vahendusteenusteks, mis võimaldavad kasutajatel leida teisi kasutajaid ja nendega suhelda ning mis võivad lihtsustada ka alustehinguks olevat kaupade tarnimist või teenuste osutamist otse kasutajate vahel.

Reklaamiteenuste osutamine, mille puhul paigutatakse digitaalliidese kasutajatele suunatud kliendi reklaam sellesse liidesesse, on laiemas mõttes määratletud artikli 3 lõike 1 punktis a kooskõlas läbivaadatud ärimudelitega. Seda põhjusel, et sellise reklaami paigutamine digitaalkeskkonda on viis, mille abil ettevõtja, kes võimaldab reklaami kuvamist digitaalliideses, määratleb tavaliselt rahaliselt kasutajate liikluse ja kasutajate andmed, mida võetakse arvesse reklaami paigutamisel. Teenuse määratluses ei võeta arvesse seda, kas reklaamiteenuse osutaja on selle digitaalliidese omanik, kus reklaam kuvatakse. Artikli 3 lõikes 3 selgitatakse siiski, et kui reklaamiteenuse osutaja ja digitaalliidese omanik on erinevad üksused, ei tohiks viimati nimetatut käsitada artikli 3 lõike 1 punkti a alla kuuluva maksustatava teenuse osutajana. Selle eesmärk on vältida doominoefekti või sama tulu topeltmaksustamist (osa tuludest, mille üksus saab kliendilt tema reklaami paigutamise eest, makstakse sellise digitaalliidese omanikule, kus selline reklaam kuvatakse, vastutasuks digiruumi rentimise eest selles liideses).

Vahendusteenused on artikli 3 lõike 1 punktis b määratletud kui mitmepoolsed digitaalliidesed, mis võimaldavad kasutajatel leida teisi kasutajaid ja nendega suhelda, mis annab selliste teenuste osutajatele võimaluse saada kasu võrguefektist. Nende liideste pakutav

võimalus luua ühendus kasutajate vahel eristab vahendusteenuseid teistest teenustest, mille puhul võib samuti leida, et need hõlbustavad kasutajatevahelist suhtlust, kuid kasutajad ei saa üksteisega ühendust võtta, kui nad ei ole loonud kontakti muude vahendite abil, nagu näiteks kiirsõnumite saatmise teel. Väärtuse loomine selliste muude teenuste puhul, mida võib üldiselt määratleda side- või makseteenustena, sõltub sellist suhtlust võimaldava tugitarkvara väljatöötamisest ja müügist, ja see on vähem seotud kasutajate osalusega. Seepärast ei tuleks side- ja makseteenuseid kõnealuse maksuga maksustada, nagu on selgitatud artikli 3 lõike 4 punktis a.

Kui tegemist on mitmepoolsete digitaalliidestega, mis lihtsustavad alustehinguks olevat kaupade tarnimist või teenuste osutamist liidese kasutajate vahel, siis ei maksustata kasutajate poolt nendest tehingutest saadud tulusid kõnealuse maksuga. Digiteenuste maksuga ei maksustata ka tulusid, mis saadakse jaemüügitegevusest, mis seisneb selliste kaupade või teenuste müügis, mille kohta on sõlmitud leping internetis nende kaupade tarnija või teenuste osutaja veebisaidi kaudu (mille puhul võib tegemist olla e-kaubandusega), kuna väärtuse loomine jaemüüja jaoks sõltub tarnitud kaupadest või osutatud teenustest ning digitaalliidest kasutatakse üksnes sidevahendina.

Samuti täpsustatakse artikli 3 lõike 4 punktis a, et üksuse poolt digitaalliidese kaudu kasutajatele osutatavaid teenuseid, mis seisnevad sellise digitaalse infosisu – nagu video- ja audiosisu või teksti – edastamises, mille omanikuks on kõnealune üksus või mille levitamise õigused see üksus on omandanud, ei või käsitada vahendusteenustena ja seepärast ei tuleks neid kõnealuse maksuga maksustada, kuna ei ole päris kindel, mil määral mängib kasutajate osalus kesksel rolli väärtuse loomisel ettevõtja jaoks. Seda küsimust on vaja täpsustada, kuna mõned digitaalliidese kaudu digitaalse infosisu edastajad võivad lubada teatavat suhtlust sellise sisu saajate vahel ja seepärast võidakse leida, et see kuulub vahendusteenust pakkuva mitmepoolse digitaalliidese määratluse alla. Sellisel juhul jääb kasutajatevaheline suhtlus siiski kõrvaltegevuseks digitaalse infosisu edastamisele, mille puhul kasutaja ainus või peamine eesmärk on saada digitaalset infosisu digitaalliidese kättesaadavaks teinud üksuselt (nt kui üksus edastab kasutajale digitaalliidese kaudu videomängu, siis sellist digitaalse infosisu edastamist üksuse poolt ei maksustataks digiteenuste maksuga, olenemata sellest, kas kasutaja saab mängida teiste kasutajatega, mis võimaldaks nende vahel teatavat suhtlust).

Üksuse poolt kasutajatele digitaalliidese kaudu digitaalse infosisu edastamist, mida ei maksustata digiteenuste maksuga, tuleks eristada sellise mitmepoolse digitaalliidese kättesaadavaks tegemisest, mille kaudu saavad kasutajad digitaalset infosisu üles laadida ja seda teiste kasutajatega jagada, või sellise liidese kättesaadavaks tegemisest, mis lihtsustab alustehinguks olevat digitaalse infosisu edastamist otse kasutajate vahel. Viimati nimetatud teenused kujutavad endast vahendusteenust üksuselt, kes teeb kättesaadavaks mitmepoolse digitaalliidese, ja seepärast maksustatakse need digiteenuste maksuga olenemata alustehingu laadist. Seega rõhutatakse artikli 3 lõike 4 punktis a, et digitaalset infosisu, mida ei maksustata digiteenuste maksuga, peab edastama üksus, kes teeb kättesaadavaks infosisu edastamiseks vajaliku digitaalliidese, mitte liidese kasutajad teistele kasutajatele.

Maksustatavad teenused, mis seisnevad kasutajate kohta kogutud andmete edastamises, on määratletud artikli 3 lõike 1 punktis c kui andmed, mis on loodud nende kasutajate tegevuse põhjal digitaalliideses. Seda põhjusel, et digiteenuste maksuga maksustatavad teenused on pigem teenused, mille puhul kasutatakse digitaalliideseid, et luua kasutajatepoolset sisendit, kui et teenused, mille puhul kasutatakse liideseid üksnes muul viisil loodud andmete edastamiseks. Seepärast ei ole digiteenuste maks selline maks, mida võetakse andmete kogumise või ettevõtja poolt ettevõttesisesel eesmärgil kogutud andmete kasutamise või ettevõtja kogutud andmete tasuta jagamise eest teiste pooltega. Digiteenuste maks on

suunatud selliste andmete tasu eest edastamisele, mis saadakse väga konkreetsest tegevusest (kasutajate tegevus digitaalliideses).

Artikli 3 lõike 4 punktides b ja c täpsustatakse, et teenuseid, mis on reguleeritud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL²¹ I lisa A jao punktidega 1–9 ning mida osutavad kauplemiskohad või kliendi korralduste süsteemsed täitjad, nagu on määratletud kõnealuses direktiivis, või reguleeritud ühisrahastamise teenuse osutajad, ei maksustata digiteenuste maksuga. Lisaks ei maksustata digiteenuste maksuga ka teenuseid, mis seisnevad laenude andmise lihtsustamises ja mida osutavad reguleeritud ühisrahastamise teenuse osutajad. Reguleeritud ühisrahastamise teenuse osutajad on teenuse osutajad, kelle suhtes kohaldatakse mis tahes tulevasi liidu eeskirju, mis on vastu võetud ELi toimimise lepingu artikli 114 alusel ühisrahastamisteenuste reguleerimiseks.

Mitmepoolsed digitaalliidesed, mis võimaldavad kasutajatel saada kauplemise korraldamise, investeerimise või investeerimisanalüüsi teenuseid (nt teenused, mille teevad kättesaadavaks eespool osutatud üksused) või nende kohta teavet, eeldavad sageli kasutajate suhtlust. Kasutajale ei kuulu siiski keskne roll väärtuse loomisel üksuse jaoks, kes teeb digitaalliidese kättesaadavaks. Selle asemel sõltub väärtus sellise üksuse võimest viia kokku finantstoodete ostjad ja müüjad konkreetsetel ja iseloomulikel tingimustel, mida muul viisil ei tekiks (võrreldes näiteks tehingutega, mille vastaspool sed sõlmivad otse väljaspool selliseid liideseid). Teenus, mis seisneb sellise üksuse poolt digitaalliidese kättesaadavaks tegemises, on ulatuslikum kui ainult sellise liidese kasutajate vahel finantsinstrumentidega tehtavate tehingute lihtsustamine. Eelkõige on käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jäetud reguleeritud teenuste eesmärk tagada finantstehingute jaoks turvaline keskkond. Seepärast määrab neid teenuseid osutav üksus kindlaks konkreetsete tingimused, mille alusel saab selliseid finantstehinguid teha, et tagada olulised elemendid, nagu tehingute tegemise kvaliteet, läbipaistvuse tase turul ja investorite õiglane kohtlemine. Sellistel teenustel on oluline ja eraldiseisev eesmärk soodustada rahastamist, investeringuid või säästusid.

Ühisrahastamisplatvormide puhul jääb investeringu- ja laenupõhine ühisrahastamine maksu kohaldamisalast välja, kuna selliste teenuste osutajatel on sama roll nagu kauplemiskohtadel ja kliendi korralduste süsteemsetel täitjatel ning seega ei ole tegemist lihtsalt vahendamisega. Ühisrahastamisplatvormide osutatavad teenused, mis ei ole investeringu- ega laenupõhised ning mille puhul on tegemist vahendamisega, nagu annetused või auhindadel põhinev ühisrahastamine, või selliste platvormide osutatavad teenused, mis seisnevad reklaami paigutamises, jäävad siiski direktiivi kohaldamisalast välja.

Kuna andmete edastamine kauplemiskohtade, kliendi korralduste süsteemsete täitjate ja reguleeritud ühisrahastamise teenuse osutajate poolt piirub eespool kirjeldatud reguleeritud finantsteenuste osutamisega ja on osa sellest ning seda reguleeritakse liidu õigusega, ei tuleks andmete edastamise teenuste osutamist nende üksuste poolt samuti digiteenuste maksuga maksustada, nagu on sätestatud artikli 3 lõikes 5.

Artikli 3 lõikes 2 täpsustatakse, et digiteenuste maksu võetakse ettevõtja brutotulult, mis on saadud selle maksuga maksustatavate digiteenuste osutamisest, arvestatuna ilma käibemaksu ja muude sarnaste maksudeta.

Artikli 3 lõikes 7 täpsustatakse, et tulused, mis on saadud maksustatavate teenuste osutamisest finantsaruandluse eesmärgil konsolideeritud gruppi kuuluvate üksuste vahel, ei käsitata maksustatava tuluna.

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).

Vastavalt artikli 3 lõikele 8, kui finantsaruandluse eesmärgil konsolideeritud gruppi kuuluv üksus osutab maksustatavat teenust kolmandale isikule, kuid tasu selle teenuse eest saab teine samasse gruppi kuuluv üksus, käsitatakse tasu saajana üksust, kes osutas maksustatavaid teenuseid. Selle sätte eesmärk on vältida seda, et maksustatavaid teenuseid osutav üksus, kes saab sellistest teenustest tulu teise samasse gruppi kuuluva üksuse kaudu, ei pääseks digiteenuste maksu maksmise kohustusest.

Maksukohustuslane (artikkel 4)

Vastavalt artikli 4 lõikele 1 käsitatakse digiteenuste maksu otstarbel maksukohustuslasena üksust, kes ületab mõlemad järgmistest künnistest:

- üleilmsete tulude kogusumma, mille üksus on deklareerinud viimase tervikliku eelarveaasta kohta, mille kohta on olemas ka finantsaruanne, on üle 750 000 000 euro; ning
- üksuse poolt eelarveaasta jooksul liidus saadud maksustatavate tulude kogusumma on üle 50 000 000 euro.

Esimene künnis (üleilmne aastatulu kokku) piirab maksu kohaldamist teatava suurusega ettevõtjatele, kellel on tugev turupositsioon, mis võimaldab neil suhteliselt rohkem võrguefektist ja suurandmete kasutamisest kasu saada, ja kelle ärimudelid põhinevad seega kasutajate osalusel. Sellised ärimudelid, mis tekitavad suurema erinevuse selle vahel, kus kasumit maksustatakse ja kus väärtus luuakse, kuuluvad maksu kohaldamisalasse. Maksukohustuslasena käsitatavate ettevõtjate majandussuutlikkus peaks näitama nende võimet meelitada ligi rohkem kasutajaid, mis on selliste ärimodelite elujõulisuse seisukohast vajalik. Lisaks sõltub agressiivse maksuplaneerimisega tegelemise võimalus suurematest ettevõtjatest. Sel põhjusel on sama künnis pakutud välja ka teistes liidu algatustes, nagu näiteks CCCTB. Selline künnis peaks tagama ka õiguskindluse, kuna tänu sellele on ettevõtjatel ja maksuhalduritel lihtsam ja vähem kulukam teha kindlaks, kas üksus peab tasuma digiteenuste maksu, eriti võttes arvesse seda, et mõned neist ei tarvitse selle maksuga maksustatavast tegevusest saadud tulusid eraldi kirjendada. Samuti saaks selle künnise abil välja jätta väikeettevõtjad ja idufirmad, kelle jaoks oleks uue maksuga kaasnev nõuete täitmise koormus ebaproportsionaalne.

Teine künnis (liidus maksustatav aastatulu kokku) peaks aga piirama maksu kohaldamist juhtudel, kui digiteenuste maksuga hõlmatud tuludega kaasneb liidu tasandil märkimisväärne digijalg. See künnis kehtestatakse liidu tasandil, jättes arvesse võtmata turu suurusi, mis võivad liidus esineda.

Kui ettevõtja kuulub finantsaruandluse eesmärgil konsolideeritud gruppi, siis tuleb künniseid kohaldada konsolideeritud grupi kogutulude suhtes, nagu on sätestatud artikli 4 lõikes 6.

Ettevõtjat, kes vastab mõlemale eespool osutatud tingimusele, käsitatakse maksukohustuslasena olenemata sellest, kas ta on asutatud liikmesriigis või liiduvälises maksujurisdiktsioonis. Sõltuvalt sellest, kus on maksukohustuslase asukoht, võib digiteenuste maksu maksmise kohustus tekkida nii, et liiduvälises maksujurisdiktsioonis asuv maksukohustuslane maksab digiteenuste maksu liikmesriigis, liikmesriigis asuv maksukohustuslane maksab seda maksu teises liikmesriigis või liikmesriigis asuv maksukohustuslane maksab seda maksu samas liikmesriigis.

Maksustamise koht (artikkel 5)

Artiklis 5 määratakse kindlaks, millist osa üksuse saadud maksustatavast tulust peab käsitama kõnealuse maksu eesmärgil liikmesriigis saaduna. Kooskõlas kasutajate poolt väärtuse loomise mõistega, mis on digiteenuste maksu objektiivse kohaldamisala aluseks, määratakse

selles sättes kindlaks, et digiteenuste maks tuleb maksta liikmesriigis või liikmesriikides, kus asuvad kasutajad.

See lähenemisviis põhineb loogikal, mille kohaselt ettevõtja väärtuse loomine tuleneb kasutajate osalemisest digiteenustes, millega ei kaasne tingimata kasutajate tehtavat makset (nt digitaalliideses kuvatud reklaami vaatajad) või millega võib kaasneda makse ainult mõnelt kasutajalt (nt mitmepoolsed digitaalliidesed, kus ainult teatavad kasutajad peavad maksuma liidesele juurdepääsu eest, samas kui teistel kasutajatel on tasuta juurdepääs). Seepärast on digiteenuste maksu puhul maksustamisõigus liikmesriigil, kus kasutaja asub, olenemata sellest, kas kasutaja on ettevõtja tulu teenimiseks andnud rahalise panuse. Selleks kehtestatakse konkreetsed eeskirjad selle kohta, millal loetakse kasutaja liikmesriigis asuvaks.

Maksustatava teenuse osutamisest saadud maksustatavat tulu tuleb käesoleva direktiivi kohaldamisel käsitada liikmesriigis maksustamisperioodil saaduna, kui kasutaja loetakse selliste teenuste puhul kõnealusel maksustamisperioodil kõnealuses liikmesriigis asuvaks vastavalt artikli 5 lõikele 2, mida tuleb kohaldada maksustatava teenuse iga liigi suhtes. Kui maksustatavas teenuses osalevad kasutajad asuvad eri liikmesriikides või liiduvälises maksujurisdiktsioonis, tuleb üksuse poolt selle teenuse osutamisest saadud maksustatav tulu jaotada igale liikmesriigile proportsionaalselt ja vastavalt mitmesugustele jaotamispõhimõtetele, mis on sätestatud artikli 5 lõikes 3 maksustatava teenuse iga tüübi kohta. Selliste jaotamispõhimõtete kehtestamisel on arvesse võetud iga maksustatava teenuse laadi ja eelkõige seda tegurit, tänu millele sellise teenuse osutaja saab tulu.

Maksustatava teenuse puhul, mis seisneb reklaami paigutamises digitaalliidesesse, tuleks liikmesriigile maksustamisperioodil jaotatava tuluosa kindlaksmääramisel arvesse võtta seda, mitu korda on reklaami selles liikmesriigis kõnealusel maksustamisperioodil kasutajate seadmetes kuvatud.

Selleks et määrata kindlaks liikmesriikidele jaotatav maksustatava tulu osa, tehakse mitmepoolsete digitaalliideste kättesaadavaks tegemisel vahet juhtudel, mil liides lihtsustab kasutajatevahelisi alustehinguid, ja juhtudel, mil ta seda ei tee. Selliste alustehingute lihtsustamisega seotud juhtudel lähtutakse liikmesriigile maksustamisperioodil maksustatavate tulude jaotamisel nende kasutajate arvust, kes on teinud sellise tehingu sellel maksustamisperioodil, kasutades seadet kõnealuses liikmesriigis. Seda põhjusel, et just selline tegevus toob tavaliselt tulu üksusele, kes teeb liidese kättesaadavaks. Liidest kättesaadavaks tegeva ettevõtja tulude maksustamise õigus antakse liikmesriikidele, kus alustehinguid tegevad kasutajad asuvad, olenemata sellest, kas kasutajad on alustehinguks olevate kaupade või teenuste müüjad või ostjad. Seda põhjusel, et mõlemad loovad oma osalusega mitmepoolse digitaalliidese jaoks väärtust, võttes arvesse, et liidese ülesanne on ühitada pakkumist ja nõudlust. Kui aga vahendusteenus ei seisne alustehingu lihtsustamises, saadakse tulu tavaliselt perioodiliste maksete kaudu pärast digitaalliideses registreerumist või konto avamist. Seega võetakse liikmesriigile maksustamisperioodil maksustatavate tulude jaotamisel arvesse nende kasutajate arvu, kellel on kõnealusel maksustamisperioodil konto, mille avamiseks kasutati seadet selles liikmesriigis kõnealusel või varasemal maksustamisaastal.

Kasutajate kohta kogutud andmete edastamise puhul võetakse liikmesriigile maksustamisperioodil maksustatavate tulude jaotamisel arvesse nende kasutajate arvu, kelle poolt maksustamisperioodil edastatud andmed loodi, kuna need kasutajad kasutasid seadet kõnealuses liikmesriigis.

Artikli 5 lõikes 4 selgitatakse ka seda, et maksustamise koha kindlaksmääramisel ei võeta arvesse kohta, kus tehti makse maksustatavate teenuste jaoks. Kui tegemist on alustehinguks

oleva kaupade tarnimise või teenuste osutamisega mitmepoolse digitaalliidese kasutajate vahel, ei võeta samuti arvesse kohta, kus sellised alustehingud toimuvad.

Artikli 5 lõike 5 kohaselt loetakse kasutajad selles liikmesriigis asuvaks, mis määratakse kindlaks nende poolt kasutatava seadme internetiprotokolli (IP) aadressi alusel või muu geograafilise asukoha kindlaksmääramise meetodi alusel, kui see on täpsem. IP-aadress on lihtne ja tõhus tunnusnumber kasutaja asukoha kindlaksmääramiseks. Kui maksukohustuslane teeb muu geograafilise asukoha kindlaksmääramise meetodi abil kindlaks, et kasutaja ei asu IP-aadressi järgses liikmesriigis, siis on maksukohustuslasel võimalik maksustamise koha kindlaksmääramisel tugineda muule geograafilise asukoha kindlaksmääramise meetodile.

Maksu sissenõutavus, maksu arvutamine ja maksumäär (artiklid 6–8)

Artikli 6 kohaselt on uus maks sissenõutav liikmesriigis osana maksustatavast tulust, mille maksukohustuslane on saanud maksustamisperioodil kõnealuses liikmesriigis.

Artiklis 7 sätestatakse reegel, kuidas digiteenuste maksu tuleks arvutada.

Artiklis 8 kehtestatakse kogu liidus ühtseks maksumääraks 3 %.

Kohustused (artiklid 9–19)

Artiklites 9–19 sätestatakse kohustused, mida digiteenuste maksu maksmise kohustusega maksukohustuslane peab täitma.

Artiklis 9 selgitatakse, et maksustatavaid teenuseid osutav maksukohustuslane on kohustatud maksma maksu ja täitma 3. peatükis sätestatud kohustusi. Samuti sätestatakse selles artiklis, et finantsaruandluse eesmärgil konsolideeritud grupil on võimalus nimetada digiteenuste maksu maksmise ja 3. peatükis sätestatud kohustuste täitmise eesmärgil üks üksus iga sellesse gruppi kuuluva maksukohustuslase nimel, kes on kohustatud maksma digiteenuste maksu.

Kõnealuse maksuga seotud haldusaspektide juhtimiseks tehakse kõigile maksukohustuslastele kättesaadavaks ühtse kontaktpunkti vormis lihtsustamismehhanism. Ühtse kontaktpunkti toimimine põhineb arusaamal, et maksukohustuslane, kes on kohustatud maksma digiteenuste maksu ühes või mitmes liikmesriigis, peaks saama kasutada ühtset kontaktpunkti (registreerimisliikmesriik), mille kaudu saab täita kõiki tema digiteenuste maksuga seotud kohustusi (registreerimine, digiteenuste maksu deklaratsiooni esitamine ja maksu tasumine). Registreerimisliikmesriik on kohustatud jagama seda teavet teiste liikmesriikidega, kus digiteenuste maksu tuleb maksta, ja kandma üle osa selliste liikmesriikide nimel kogutud digiteenuste maksust.

Vastavalt artiklile 10 tähendab „registreerimisliikmesriik“ liikmesriiki, kus maksukohustuslane on kohustatud digiteenuste maksu maksma, kui tal ei ole digiteenuste maksu maksmise kohustust rohkem kui ühes liikmesriigis; sellisel juhul võib ta valida registreerimisliikmesriigi nende liikmesriikide hulgast.

Asjaolu, et maksukohustuslane võib olla seoses äriühingu tulumaksuga liikmesriigis maksuresident, ei mõjuta registreerimisliikmesriigi kindlaksmääramist digiteenuste maksu eesmärgil, arvestades maksu erinevat laadi. Sellega püütakse vältida ka ebaproportsionaalset halduskoormust liikmesriikidele, kus maksukohustuslane võib olla äriühingute maksustamise eesmärgil asutatud, kuid kus tal ei tohi olla digiteenuste maksu maksmise kohustust. Seepärast saab maksukohustuslane, kellel on digiteenuste maksu maksmise kohustus mitmes liikmesriigis, kasutada ühtset kontaktpunkti oma registreerimisliikmesriigis seoses kõikide digiteenuste maksu kohustustega olenemata sellest, kas ta on selles liikmesriigis maksuresident seoses äriühingu tulumaksuga. Näiteks saab maksukohustuslane, kellel on digiteenuste maksu maksmise kohustus kahes liikmesriigis (liikmesriik A, kus ta on maksuresident seoses äriühingu tulumaksuga, ja liikmesriik B, kus ta ei ole maksuresident

seoses äriühingu tulumaksuga) ja kes on registreerimisliikmesriigiks valinud liikmesriigi B, täita digiteenuste maksuga seotud kohustused nii liikmesriigi A kui ka liikmesriigi B suhtes ühtse kontaktpunkti kaudu.

Artikliga 10 nähakse ette, et maksukohustuslane on kohustatud teatama registreerimisliikmesriigile isedeklareerimissüsteemi kaudu, et tal on liidus digiteenuste maksu maksmise kohustus, samuti edastama vajalikud üksikasjad. Maksukohustuslane saab registreerimisnumbri vastavalt artiklile 11. Kui maksukohustustase kohustus maksta liidus digiteenuste maksu lõpeb, peab ta teatama sellest registreerimisliikmesriigile vastavalt artiklile 12, ning registreerimisliikmesriik kustutab kõnealuse maksukohustustase registrist. Artiklis 13 selgitatakse eeskirju, mis on seotud registreerimisliikmesriigi võimaliku muutumisega.

Lisaks peab kõnealune maksukohustuslane esitama artikli 14 kohaselt digiteenuste maksu deklaratsiooni registreerimisliikmesriigis; üksikasjad on täpsustatud artiklis 15. Eelkõige tähendab see seda, et iga liikmesriigi kohta, kus digiteenuste maksu tuleb asjaomasel maksustamisperioodil maksta, tuleb deklareerida maksustatavate tulude kogusumma, mida käsitatakse maksukohustustase poolt selles liikmesriigis saaduna, ja sellelt summalt makstav digiteenuste maks. Esitada tuleks ka kõikides liikmesriikides maksmisele kuuluva digiteenuste maksu kogusumma ja teave künniste kohta, mida kasutatakse artikli 4 kohaldamisel.

Maksmise kord on sätestatud artiklis 16, kus täpsustatakse ka, et kui registreerimisliikmesriik on maksmisele kuuluva digiteenuste maksu juba edastanud liikmesriigile, kus seda maksu tuli maksta, siis peaks viimati nimetatud liikmesriik võimalikud maksutagastused kõnealusele maksukohustustasele otse üle kandma. Kõrvalekallete vältimiseks ühtse kontaktpunkti toimimises sisaldab artikkel 17 sätet, millega reguleeritakse digiteenuste maksu deklaratsiooni võimalikke muudatusi. Artiklis 18 käsitletakse raamatupidamise, arvepidamise ja pettustevastaseid meetmeid, mille peavad kehtestama liikmesriigid. Selles artiklis selgitatakse ka seda, et ühtse kontaktpunkti ja registreerimisliikmesriigi olemasolu ei muuda asjaolu, et maksukohustuslane peab digiteenuste maksu maksuma otse igale liikmesriigile, kus seda tuleb maksta, ja et sellisel liikmesriigil on õigus digiteenuste maks maksukohustustaselt sisse nõuda ning teha maksuauditeid ja võtta kontrollimeetmeid.

Artiklis 19 sätestatakse, et iga liikmesriik peab digiteenuste maksuga seotud kõikide halduskohustuste ja 4. peatükis sätestatud halduskoostöö nõuete juhtimiseks määrama pädeva asutuse.

Kohustustega seotud halduskoostöö (artiklid 20–23)

Artiklite 20–23 sätetega reguleeritakse liikmesriikidevahelist teabevahetust seoses maksukohustuslaste registreerimisega ja digiteenuste maksu deklaratsioonide esitamisega ning samuti digiteenuste maksu maksetele vastavate rahaliste vahendite ülekandmist registreerimisliikmesriigilt sellele liikmesriigile, kus digiteenuste maks maksmisele kuulub.

Ettepanek:

NÕUKOGU DIREKTIIV,

milles käsitletakse teatavate digiteenuste osutamisest saadud tuludelt võetava digiteenuste maksu ühist süsteemi

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 113,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust,¹

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,²

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Maailma majandus digitaliseerub tempokalt ja selle tulemusel on tekkinud uued ärimudelid. Digitaalvaldkonna ettevõtjaid iseloomustab asjaolu, et nende tegevus on tihedalt seotud internetiga. Digitaalsed ärimudelid põhinevad suures osas võimel juhtida tegevust kaugelt ja piiratud füüsilise kohalolekuga või ilma füüsilise kohalolekuta, lõppkasutajate panusel väärtuse loomisse ja immateriaalse vara olulisusel.
- (2) Kehtivad äriühingute maksustamise eeskirjad töötati peamiselt välja 20. sajandil traditsiooniliste ettevõtlusvormide jaoks. Need põhinevad arusaamal, et maksustamine peaks toimuma seal, kus väärtus luuakse. Kehtivate eeskirjade kohaldamine digitaalmajanduse suhtes on siiski tekitanud olukorra, kus kasumi maksustamise koht ja väärtuse loomise koht on erinevad, eriti juhul, kui ärimudelid sõltuvad suuresti kasutajate osalusest. Seepärast on ilmne, et kehtivad äriühingu tulumaksu eeskirjad ei ole digitaalmajanduse kasumi maksustamiseks piisavad ja need tuleb läbi vaadata.
- (3) See läbivaatamine on digitaalse ühtse turu³ oluline osa, võttes arvesse, et digitaalse ühtse turu jaoks on vaja ajakohast ja stabiilset digitaalmajanduse maksuraamistikku, et soodustada innovatsiooni, vähendada turu killustatust ning võimaldada kõigil osalejatel saada õiglastel ja tasakaalustatud tingimustel osa uuest turudünaamikast.
- (4) Komisjon kirjeldas 21. septembril 2017 vastu võetud teatises „Õiglane ja tõhus maksusüsteem Euroopa Liidu digitaalse ühtse turu jaoks“⁴ raskusi, mida

¹ ELT C ..., ..., lk ...

² ELT C ..., ..., lk ...

³ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele – „Euroopa digitaalse ühtse turu strateegia“ (COM(2015) 192 final, 6. mai 2015).

⁴ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile ja nõukogule – „Õiglane ja tõhus maksusüsteem Euroopa Liidu digitaalse ühtse turu jaoks“ (COM(2017) 547 final, 21. september 2017).

digitaalmajandus tekitab kehtivate maksueeskirjade jaoks, ja võttis kohustuse analüüsida olemasolevaid poliitikavariante. Nõukogu (ECOFIN) 5. detsembri 2017. aasta järeldustes⁵ kutsuti komisjoni üles võtma vastu ettepanekuid, kuidas tulla toime digitaalmajanduse kasumi maksustamisega seotud raskustega, võttes samas arvesse ka paljude liikmesriikide huvi ajutiste meetmete vastu, mis on suunatud tuludele, mis saadakse topeltmaksustamise vältimise konventsioonide kohaldamisalast välja jäävast digitaalmajandustegevusest liidus.

- (5) Kuna digitaalmajanduse maksustamisega seotud probleem on ülemaailmne, siis oleks ideaalne, kui sellele leitaks mitmepoolsed rahvusvahelised lahendused. Seepärast osaleb komisjon aktiivselt rahvusvahelises arutelus. OECD tegeleb samuti praegu selle teemaga. Edu saavutamine rahvusvahelisel tasandil on siiski keeruline. Seega võetakse meetmeid, et kohandada äriühingu tulumaksu eeskirju liidu tasandil⁶ ja toetada kokkulepete saavutamist liiduväliste maksujurisdiktsioonidega⁷, et äriühingute tulumaksu raamistik sobiks kokku uute digitaalsete ärimudelitega.
- (6) Sellise meetme väljatöötamiseni, mille vastuvõtmine ja rakendamine võib aega võtta, on liikmesriigid sunnitud selle küsimusega tegelema, kuna on olemas risk, et nende äriühingu tulumaksu maksubaas väheneb aja jooksul märkimisväärselt. Üksikute liikmesriikide poolt võetud kooskõlastamata meetmed võivad ühtset turgu killustada ja konkurentsi moonutada, mis takistab uute digilahenduste väljatöötamist ja pärsib liidu konkurentsivõimet tervikuna. Seepärast on vaja vastu võtta ühtlustatud lähenemisviis seoses ajutise lahendusega, millega on võimalik seda küsimust sihipäraselt käsitleda, kuni leitakse terviklik lahendus.
- (7) Selle ajutise lahendusega tuleks kehtestada teatavate üksuste poolt teatavate digiteenuste osutamisest saadud tuludelt võetava digiteenuste maksu ühine süsteem. See peaks olema kergesti rakendatav meede, mis on suunatud tulule, mis saadakse digiteenuste osutamisest, mille puhul kasutajad aitavad märkimisväärselt kaasa väärtuse loomisele. Sellel teguril (kasutajate osalemine väärtuse loomisel) põhinevad ka äriühingu tulumaksu eeskirjadega seotud meetmed, nagu on kirjeldatud põhjenduses 5.
- (8) Tuleks kindlaks määrata järgmised digiteenuste maksu elemendid: maksustatav tulu (mida maksustatakse), maksukohustuslane (keda maksustatakse), maksustamise koht (milline osa maksustatavast tulust loetakse liikmesriigis saaduks ja millal), maksu sissenõutavus, maksu arvutamine, maksumäär ja seonduvad kohustused, sh kogumismehhanism ühtse kontaktpunkti vormis.
- (9) Digiteenuste maksu tuleks kohaldada üksnes teatavate digiteenuste osutamisest saadud tulude suhtes. Digiteenused peaksid suuresti sõltuma kasutajate osalemisest väärtuse loomisel, mille puhul on kasumi maksustamise koha ja kasutajate asukoha vaheline erinevus tavaliselt kõige suurem. Maksustada tuleks kasutaja sisendi töötlemisest saadud tulused, mitte kasutaja osalust.
- (10) Eelkõige tuleks maksustada tulu, mis on saadud järgmiste teenuste osutamisest:
i) digitaalliidese kasutajatele suunatud reklaami paigutamine sellesse liidesesse;

⁵ Nõukogu järeldused, mis käsitlevad digitaalmajanduse kasumi maksustamisega seotud väljakutsetele reageerimist (5. detsember 2017) (FISC 346 ECOFIN 1092).

⁶ Ettepanek: nõukogu direktiiv, millega kehtestatakse märkimisväärse digitaalse kohalolu äriühingu tulumaksuga maksustamise eeskirjad (COM(2018) 147 final).

⁷ Komisjoni soovitus märkimisväärse digitaalse kohalolu äriühingu tulumaksuga maksustamise kohta (C(2018) 1650 final).

ii) mitmepoolsete digitaalliidest kättesaadavaks tegemine, mis võimaldab kasutajatel leida teisi kasutajaid ja nendega suhelda ning mis võib lihtsustada alustehinguks olevat kaupade tarnimist või teenuste osutamist otse kasutajate vahel (nn vahendusteenused), ja iii) kasutajate kohta kogutud ja kasutajate tegevuse põhjal digitaalliideses loodud andmete edastamine. Kui selliste teenuste osutamisest ei ole saadud tulu, siis ei tohiks tekkida ka digiteenuste maksu kohustust. Maksuga ei tuleks maksustada ka muid selliseid teenuseid osutava üksuse teenitud tulusid, mis ei tulene otseselt selliste teenuste osutamisest.

- (11) Selliste teenuste määratlemisel, mis seisnevad digitaalliidese kasutajatele suunatud kliendi reklaami paigutamises sellesse liidesesse, ei tuleks viidata sellele, kes omab digitaalliidest, mille kaudu reklaam kasutaja seadmesse kuvatakse, vaid pigem üksusele, kes vastutab selle eest, et reklaami on võimalik kõnealuses liideses kuvada. Seda põhjusel, et väärtus, mis on seotud ettevõtjaga, kes paigutab kliendi reklaami digitaalliidesesse, sõltub kasutajate liiklusest ja kasutajate andmetest, mida tavaliselt võetakse arvesse reklaami paigutamisel, olenemata sellest, kas liides kuulub ettevõtjale endale või kolmandale isikule, kes rendib digiruumi, kus reklaam kuvatakse. Tuleks siiski täpsustada, et kui reklaamiteenuse osutaja ja digitaalliidese omanik on erinevad üksused, ei tohiks viimati nimetatut käsitada digiteenuste maksu eesmärgil maksustatava teenuse osutajana. Selle eesmärk on vältida doominoefekti ja topeltmaksustamist.
- (12) Mitmepoolsete digitaalliidest poolt pakutavate teenuste määratlemisel tuleks osutada sellele, et nende abil on kasutajatel võimalik leida teisi kasutajaid ja nendega suhelda. Mitmepoolseid digitaalliideseid eristavaks aspektiks on see, et need võimaldavad kasutajatel suhelda, mis ei oleks võimalik ilma kasutajaid kokkusobitava liideseta (teisisõnu võimaldab liides kasutajatel võtta ühendust teiste kasutajatega). Mõned teenused, mida tavaliselt nimetatakse side- või makseteenusteks, nagu näiteks kiirsõnumite saatmise teenused, e-posti teenused või e-makseteenused, võivad samuti hõlbustada digitaalliidese abil kasutajatevahelist suhtlust, kuid kasutajad ei saa tavaliselt üksteisega ühendust võtta, kui nad ei ole loonud kontakti muude vahendite abil. Side- või makseteenuste osutamisest saadud tulusid ei peaks järelikult selle maksuga maksustama, kuna need teenuseosutajad ei tegutse turuna, vaid pigem toodavad tugitarkvara või muid infotehnoloogiavahendeid, mis võimaldavad teenuse saajatel võtta ühendust teiste isikutega, kellega nad on juba enamikul juhtudel suhelnud.
- (13) Kui tegemist on mitmepoolsete digitaalliidestega, mis lihtsustavad alustehinguks olevat kaupade tarnimist või teenuste osutamist otse liidese kasutajate vahel, siis alustehingud ja kasutajate poolt nendest tehingutest saadud tulusid ei peaks selle maksuga maksustama. Digiteenuste maksuga ei peaks maksustama ka tulusid, mis saadakse jaemüügitgevusest, mis seisneb selliste kaupade või teenuste müügis, mille kohta on sõlmitud leping internetis nende kaupade tarnija või teenuste osutaja veebisaidi kaudu ning mille puhul tarnija ei tegutse vahendajana, kuna väärtuse loomine jaemüüja jaoks sõltub tarnitud kaupadest või osutatud teenustest ning digitaalliidest kasutatakse üksnes sidevahendina. See, kas tarnija müüb kaupu või teenuseid internetis oma arvel või pakub vahendusteenuseid, määratakse kindlaks tehingu seadusandliku ja majandusliku sisu põhjal, nagu see on kajastatud asjaomaste poolte vahelistes kokkulepetes. Näiteks võib öelda, et sellise digitaalliidese pakkuja, mille kaudu on kättesaadavaks tehtud kolmanda isiku kaubad, pakub vahendusteenust (teisisõnu tehakse kättesaadavaks mitmepoolne digitaalliides), kui ei ole võetud

märkimisväärseid varudega seotud riske või kui selliste kaupade hinna määrab tegelikult kolmas isik.

- (14) Teenuseid, mis seisnevad üksuse poolt digitaalliidese kaudu digitaalse infosisu edastamises, ei tuleks maksuga maksustada, olenemata sellest, kas digitaalse infosisu omanikuks on kõnealune üksus või see üksus on omandanud infosisu levitamise õigused. Isegi kui teatav suhtlus sellise digitaalse infosisu saajate vahel võib olla lubatud ja selliste teenuste osutaja puhul võidakse seepärast leida, et ta on teinud kättesaadavaks mitmepoolse digitaalliidese, ei ole siiski ilmne, et kasutajal on oluline roll väärtuse loomisel digitaalset infosisu pakkuva ettevõtja jaoks. Selle asemel keskendutakse väärtuse loomise seisukohast digitaalsele infosisule, mida üksus edastab. Seepärast ei tuleks sellise edastamisel tulemusel saadud tulusid maksuga maksustada.
- (15) Digitaalne infosisu peaks tähendama digitaalsel kujul edastatavaid andmeid, nagu arvutiprogrammid, rakendused, mängud, muusika, videod või tekstid, olenemata sellest, kas need saavad kättesaadavaks allalaadimise või voogedastuse teel, välja arvatud digitaalliidese kaudu esitatud andmed. Seeläbi on hõlmatud kõik kasutaja omandatava digitaalse infosisu vormid, mis ei muuda tõsiasja, et kasutaja seisukohast on ainus või peamine eesmärk digitaalse infosisu omandamine.
- (16) Põhjenduses 14 kirjeldatud teenust tuleks eristada teenusest, mis seisneb sellise mitmepoolse digitaalliidese kättesaadavaks tegemises, mille kaudu saavad kasutajad digitaalset infosisu üles laadida ja seda teiste kasutajatega jagada, või sellise liidese kättesaadavaks tegemises, mis lihtsustab alustehinguks olevat digitaalse infosisu edastamist otse kasutajate vahel. Viimati nimetatud teenused kujutavad endast vahendusteenust ja neid tuleks maksustada digiteenuste maksuga olenemata alustehingu laadist.
- (17) Maksustatavad teenused, mis seisnevad kasutajate kohta kogutud andmete edastamises, peaksid hõlmama üksnes andmeid, mis on loodud nende kasutajate tegevuse põhjal digitaalliideses, kuid mitte neid andmeid, mis on saadud andurite või muude vahendite abil ja mida on kogutud digitaalselt. Seda põhjusel, et digiteenuste maksuga maksustatavad teenused peaksid olema pigem teenused, mille puhul kasutatakse digitaalliideseid, et luua kasutajatepoolset sisendit, mida nad saavad rahaliselt määratleda, kui et teenused, mille puhul kasutatakse liideseid üksnes muul viisil loodud andmete edastamiseks. Seepärast ei tohiks digiteenuste maks olla maks, mida võetakse andmete kogumise või ettevõtja poolt ettevõttesisesel eesmärgil kogutud andmete kasutamise või ettevõtja kogutud andmete tasuta jagamise eest teiste isikutega. Digiteenuste maks peaks olema suunatud selliste tulude teenimisele, mis saadakse väga konkreetsest tegevusest (kasutajate tegevus digitaalliideses) tulenevate andmete edastamisest.
- (18) Teenuseid, mis on reguleeritud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL⁸ I lisa A jao punktidega 1–9 ning mida osutavad kauplemiskohad või kliendi korralduste süsteemsed täitjad, nagu on määratletud kõnealuses direktiivis, või reguleeritud ühisrahasutamise teenuse osutajad, ei tuleks maksustada digiteenuste maksuga. Lisaks ei peaks digiteenuste maksuga maksustama ka teenuseid, mis seisnevad laenu andmise lihtsustamises ja mida osutavad reguleeritud ühisrahasutamise teenuse osutajad. Reguleeritud ühisrahasutamise teenuse osutajad on

⁸

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL (ELT L 173, 12.6.2014, lk 349).

teenuse osutajad, kelle suhtes kohaldatakse mis tahes tulevase liidu eeskirju, mis on vastu võetud ELi toimimise lepingu artikli 114 alusel ühisrahastamisteenuste reguleerimiseks.

- (19) Mitmepoolsed digitaalliidesed, mis võimaldavad kasutajatel saada kauplemise korraldamise, investeerimise või investeerimisanalüüsi teenuseid (nt teenused, mille teevad kättesaadavaks eespool osutatud üksused) või nende kohta teavet, eeldavad sageli kasutajate suhtlust. Kasutajale ei kuulu siiski keskne roll väärtuse loomisel üksuse jaoks, kes teeb digitaalliidese kättesaadavaks. Selle asemel sõltub väärtus sellise üksuse võimest viia kokku finantstoodete ostjad ja müüjad konkreetsetel ja iseloomulikel tingimustel, mida muul viisil ei tekiks (võrreldes näiteks tehingutega, mille vastaspool sed sõlmivad otse väljaspool selliseid liideseid). Teenus, mis seisneb sellise üksuse poolt digitaalliidese kättesaadavaks tegemises, on ulatuslikum kui ainult sellise liidese kasutajate vahel finantsinstrumentidega tehtavate tehingute lihtsustamine. Eelkõige on käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja jäetud reguleeritud teenuste eesmärk tagada finantstehingute jaoks turvaline keskkond. Seepärast määrab neid teenuseid osutav üksus kindlaks konkreetsed tingimused, mille alusel saab selliseid finantstehinguid teha, et tagada olulised elemendid, nagu tehingute tegemise kvaliteet, läbipaistvuse tase turul ja investorite õiglane kohtlemine. Sellistel teenustel on oluline ja eraldiseisev eesmärk soodustada rahastamist, investeringuid või säästusid.
- (20) Ühisrahastamisplatvormide puhul peaks investeringu- ja laenupõhine ühisrahastamine jääma maksu kohaldamisalast välja, kuna selliste teenuste osutajatel on sama roll nagu kauplemiskohtadel ja kliendi korralduste süsteemsetel täitjatel ning seega ei ole tegemist vahendamisega. Ühisrahastamisplatvormide osutatavad teenused, mis ei ole investeringu- ega laenupõhised ning mille puhul on tegemist vahendamisega, nagu annetused või auhindadel põhinev ühisrahastamine, või selliste platvormide osutatavad teenused, mis seisnevad reklaami paigutamises, peaksid siiski jääma direktiivi kohaldamisalast välja.
- (21) Kuna andmete edastamine kauplemiskohtade, kliendi korralduste süsteemsete täitjate ja reguleeritud ühisrahastamise teenuse osutajate poolt piirduv eespool kirjeldatud reguleeritud finantsteenuste osutamisega ja on osa sellest ning seda reguleeritakse liidu õigusega, ei tuleks andmete edastamise teenuste osutamist nende üksuste poolt samuti digiteenuste maksuga maksustada.
- (22) Digiteenuste maksu otstarbel tuleks maksukohustuslasena käsitada üksnes teatavaid üksusi olenemata sellest, kas nad on asutatud liikmesriigis või liiduvälises maksujurisdiktsioonis. Eelkõige peaks üksust käsutama maksukohustuslasena üksnes juhul, kui ta vastab mõlemale järgmisele tingimusele: i) üleilmsete tulude kogusumma, mille üksus on deklareerinud viimase tervikliku eelarveaasta kohta, mille kohta on olemas ka finantsaruanne, on üle 750 000 000 euro; ii) üksuse poolt eelarveaasta jooksul liidus saadud maksustatavate tulude kogusumma on üle 50 000 000 euro.
- (23) Esimene künnis (üleilmne aastatulu kokku) peaks piirama digiteenuste maksu kohaldamist teatava suurusega ettevõtjatele, kes suudavad enamasti pakkuda digiteenuseid, mille puhul on oluline osa kasutajate panusel, ja kes sõltuvad suurel määral ulatuslikest kasutajate võrgustikest, suurest kasutajate liiklusest ja tugeva turupositsiooni kasutamisest. Ärimudelid, mis sõltuvad tulude saamisest kasutajate osalemisest väärtuse loomisel ja on elujõulised üksnes siis, kui neid viivad ellu teatava suurusega ettevõtjad, tekitavad suurema erinevuse selle vahel, kus kasumit maksustatakse ja kus väärtus luuakse. Lisaks sõltub agressiivse maksuplaneerimisega

tegelemise võimalus suurematest ettevõtjatest. Sel põhjusel on sama künnis pakutud välja ka teistes liidu algatustes⁹. Sellise künnise eesmärk on tagada ka õiguskindlus, kuna tänu sellele on ettevõtjatel ja maksuhalduritel lihtsam ja vähem kulukam teha kindlaks, kas üksus peab tasuma digiteenuste maksu. Samuti saab künnise abil välja jätta väikeettevõtjad ja idufirmad, kelle jaoks oleks uue maksuga kaasnev nõuete täitmise koormus ebaproportsionaalne.

- (24) Teine künnis (liidus maksustatav aastatulu kokku) peaks piirama maksu kohaldamist juhtudel, kui digiteenuste maksuga hõlmatud tuludega kaasneb liidu tasandil märkimisväärne digijälg. See kehtestatakse liidu tasandil, jättes arvesse võtmata turu suurus, mis võivad liidus esineda.
- (25) Kehtiva õigusraamistiku järgimiseks peaks digiteenuste maksu kohaldama iga üksuse suhtes, keda käsitatakse maksukohustuslasena ja kes saab maksustatavat tulu, mida käsitatakse liikmesriigis saaduna, olenemata sellest, kas kõnealuse üksuse asukoht on selles liikmesriigis, teises liikmesriigis või liiduvälises maksujurisdiktsioonis.
- (26) Finantsaruandluse eesmärgil konsolideeritud gruppi kuuluvate üksuste jaoks tuleks kehtestada erieeskirjad. Uue maksuga ei tuleks maksustada ka tulusid, mille üksus saab finantsaruandluse eesmärgil samasse gruppi kuuluvatele üksustele teenuste osutamise eest. Selleks et määrata kindlaks, kas üksus ületab kohaldatavat künnist ja seega saab teda käsitada maksukohustuslasena, tuleks künniseid kohaldada konsolideeritud grupi kogutulude suhtes.
- (27) Selleks et vähendada topeltmaksustamise võimalikke juhtumeid, mille puhul samadele tuludele kohaldatakse äriühingu tulumaksu ja digiteenuste maksu, peaksid liikmesriigid lubama ettevõtjatel makstud digiteenuste maks nende territooriumil äriühingu tulumaksu maksubaasist kuluna maha arvata, olenemata sellest, kas mõlemad maksud on makstud samas liikmesriigis või eri liikmesriikides.
- (28) Üksuse maksustatavaid tulusid tuleks käsitada nii, nagu need oleks saadud maksustamisperioodil liikmesriigis, kui selle üksuse osutatud maksustatava teenuse kasutajad asuvad selles liikmesriigis. Kasutaja loetakse maksustamisperioodil liikmesriigis asuvaks teatavate konkreetsete eeskirjade alusel, mis määratakse kindlaks iga maksustatava teenuse kohta ja võttes aluseks koha, kus kasutaja seadet on kasutatud.
- (29) Kui konkreetse maksustatava teenuse kasutajad asuvad eri liikmesriikides või liiduvälises maksujurisdiktsioonis, tuleks kõnealusest teenusest saadud asjaomased maksustatavad tulud jaotada proportsionaalselt igale liikmesriigile konkreetsete jaotamispõhimõtete alusel. Selliste põhimõtete kehtestamisel tuleks lähtuda iga maksustatava teenuse laadist ja eristavatest osadest, tänu millele sellise teenuse osutaja saab tulu.
- (30) Maksustatava teenuse puhul, mis seisneb reklaami paigutamises digitaalliidesesse, tuleks liikmesriigile maksustamisperioodil jaotatava maksustatava tulu osa kindlaksmääramisel arvesse võtta seda, mitu korda on reklaami selles liikmesriigis kõnealusel maksustamisperioodil kasutajate seadmetes kuvatud.
- (31) Selleks et määrata kindlaks liikmesriikidele jaotatav maksustatava tulu osa, tuleks mitmepoolsete digitaalliideste kättesaadavaks tegemisel teha vahet juhtudel, mil liides

⁹ Vt artikkel 2 ettepanekus võtta vastu nõukogu direktiiv äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi (CCCTB) kohta (COM(2016) 683 final).

lihtsustab kasutajatevahelisi alustehinguid, ja juhtudel, mil ta seda ei tee. Sellise alustehingu lihtsustamisega seotud juhtudel tuleks liikmesriigile maksustamisperioodil maksustatavate tulude jaotamisel lähtuda nende kasutajate arvust, kes on teinud sellise teingu maksustamisperioodil, kasutades seadet kõnealusel liikmesriigis. Seda põhjusel, et just selline tegevus toob tavaliselt tulu ettevõtjale, kes teeb liidese kättesaadavaks. Liidest kättesaadavaks tegeva ettevõtja tulude maksustamise õigus tuleks anda liikmesriikidele, kus alustehinguid tegevad kasutajad asuvad, olenemata sellest, kas kasutajad on alustehinguks olevate kaupade või teenuste müüjad või ostjad. Seda põhjusel, et mõlemad loovad oma osalusega mitmepoolse digitaalliidese jaoks väärtust, võttes arvesse, et liidese ülesanne on ühitada pakkumist ja nõudlust. Kui aga vahendusteenus ei seisne alustehingu lihtsustamises, saadakse tulu tavaliselt perioodiliste maksete kaudu pärast digitaalliideses registreerumist või konto avamist. Seega tuleks maksustamisperioodil maksustatavate tulude jaotamisel liikmesriigile arvesse võtta nende kasutajate arvu, kellel on kõnealusel maksustamisperioodil konto, mille avamiseks kasutati nimetatud maksustamisaastal või sellele eelneval aastal seadet kõnealusel liikmesriigis.

- (32) Kasutajate kohta kogutud andmete edastamise puhul tuleks liikmesriigile maksustamisperioodil maksustatavate tulude jaotamisel arvesse võtta nende kasutajate arvu, kelle poolt maksustamisperioodil edastatud andmed loodi, kuna kõnealused kasutajad kasutasid seadet kõnealusel liikmesriigis.
- (33) Kasutaja seadme kasutamise koha ja seega ka maksustamise koha kindlakstegemine peaks olema võimalik kasutaja seadme internetiprotokolli (IP) aadressi alusel või muu geograafilise asukoha kindlaksmääramise meetodi alusel, kui see on täpsem. Maksustamise koha puhul ei tuleks arvesse võtta seda, kas kasutajad on tulu teenimiseks andnud rahalise panuse, samuti kohta, kus tehti makse teenuste osutamise eest, mille alusel tekkis digiteenuste maksu kohustus, või kohta, kus toimus alustehinguks olev kaupade võimalik tarnimine või mitmepoolse digitaalliidese kaudu sõlmitud lepingu kohaste teenuste osutamine.
- (34) Digiteenuste maksuga seoses tuleks isikuandmeid töödelda vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2016/679¹⁰; see hõlmab ka andmeid, mida võib olla vaja seoses internetiprotokolli (IP) aadresside või muude geograafilise asukoha kindlaksmääramise vahenditega. Eelkõige tuleks tähelepanu pöörata vajadusele tagada asjakohased tehnilised ja korralduslikud meetmed, et täita eeskirju, mis on seotud töötlemise õiguspärasuse ja turvalisusega, teabe andmisega ja andmesubjektide õigustega. Kui vähegi võimalik, tuleks isikuandmed muuta anonüümseks.
- (35) Maksustatav tulu peaks olema võrdne brutotuluga, mille maksukohustuslane on saanud, arvestatuna ilma käibemaksu ja muude sarnaste maksudeta. Maksustatavat tulu tuleks käsitada tuluna, mille maksukohustuslane on saanud ajal, mil need kuuluvad maksmisele, olenemata sellest, kas need on selleks ajaks tasutud või mitte. Digiteenuste maks peaks olema liikmesriigis sissenõutav osana maksustatavast tulust, mille maksukohustuslane on saanud maksustamisperioodil kõnealusel liikmesriigis ja mida käsitatakse selles liikmesriigis saaduna, ning selle arvutamisel tuleks selle osa suhtes kohaldada digiteenuste maksu määra. Liidu tasandil peaks olema ühtne

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

digiteenuste maksu määr, et vältida ühtse turu moonutamist. Digiteenuste maksu määraks tuleks kehtestada 3 %, millega saavutatakse asjakohane tasakaal selle vahel, kuidas sellest maksust saadakse tulu ja kuidas võetakse arvesse selle erinevat mõju erineva kasumimarginaaliga ettevõtjatele.

- (36) Maksustatavaid teenuseid osutavad maksukohustuslased peaksid maksma digiteenuste maksu ja vastutama mitmete halduskohustuste täitmise eest. Maksukohustuslaste jaoks, kellel on digiteenuste maksu maksmise kohustus ühes või enamas liikmesriigis, tuleks kehtestada ühtse kontaktpunkti vormis lihtsustamismehhanism, et kõiki nende digiteenuste maksuga seotud kohustusi oleks võimalik täita korraga (registreerimine, digiteenuste maksu deklaratsiooni esitamine ja maksu tasumine). Kohustused tuleks täita ühes liikmesriigis (registreerimisliikmesriik), kes peaks koguma teavet ja digiteenuste maksu teiste liikmesriikide nimel, kus digiteenuste maksu tuleb maksta, ning kes seejärel jagab seda asjakohast teavet ja digiteenuste maksuna kogutud summasid teiste liikmesriikidega. Selline mehhanism ei piira asjaolu, et maksukohustuslane maksab digiteenuste maksu otse liikmesriigile, kus digiteenuste maksu tuleb maksta. Seepärast peaks igal liikmesriigil, kus tuleb digiteenuste maksu maksta, olema õigus nõuda digiteenuste maksu sisse otse maksukohustuslaselt, kes on kohustatud seda tasuma, ning teha maksuauditeid ja võtta kontrollimeetmeid, mille eesmärk on kontrollida maksukohustuse täitmist. Selliseid täitmise tagamise ja kontrollimeetmeid tuleks reguleerida eeskirjade ja menetlustega, mida kohaldatakse igas liikmesriigis, kus digiteenuste maksu tuleb maksta.
- (37) Liikmesriigid peaksid suutma kehtestada raamatupidamise, arvepidamise või muud kohustused eesmärgiga tagada, et maksmisele kuuluvat digiteenuste maksu ka tegelikkuses makstakse, samuti muud meetmed, et ära hoida maksudest kõrvalehoidumist, maksustamise vältimist ja maksualaseid kuritarvitusi.
- (38) Selleks et tagada käesoleva direktiivi rakendamiseks ühetaolised tingimused seoses täidetavate halduskohustustega ja liikmesriikidevahelise teabevahetusega, mis on vajalik ühtse kontaktpunkti toimimiseks, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Samuti peaks komisjonil olema võimalik teha ettepanek ühiste eeskirjade kohta, mis käsitlevad liikmesriikide kehtestatavaid raamatupidamise, arvepidamise või muid kohustusi. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011¹¹.
- (39) Liikmesriigid peaksid vajaduse korral kasutama sätteid, mis on liidus vastu võetud maksustamisalase halduskoostöö valdkonnas, nagu nõukogu direktiivid 2011/16/EL¹² ja 2010/24/EL¹³, või muid rahvusvaheliselt kättesaadavaid meetmeid, nagu mitmepoolne konventsioon vastastikuse haldusabi kohta maksuküsimustes, OECD tulu- ja kapitalimaksu näidislepingu artikkel 26 ning OECD maksualase teabevahetuse näidisleping.

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendusvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

¹² Nõukogu 15. veebruari 2011. aasta direktiiv 2011/16/EL maksustamisalase halduskoostöö kohta ja direktiivi 77/799/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 64, 11.3.2011, lk 1).

¹³ Nõukogu 16. märtsi 2010. aasta direktiiv 2010/24/EL vastastikuse abi kohta maksude, maksete ja teiste meetmetega seotud nõuete sissenõudmisel (ELT L 84, 31.3.2010, lk 1).

- (40) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta¹⁴ kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et selliste dokumentide edastamine on põhjendatud.
- (41) Käesoleva direktiivi eesmärk on kaitsta ühtse turu terviklikkust, tagades selle nõuetekohane toimimine ja vältides konkurentsi moonutamist. Kuna liikmesriigid ei suuda neid eesmärke nende olemuse tõttu piisavalt saavutada ja neid on parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttele. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

¹⁴ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

1. peatükk

REGULEERIMISESE JA MÕISTED

Artikkel 1 Reguleerimise

Käesoleva direktiiviga kehtestatakse teatavate digiteenuste osutamisest saadud tuludelt võetava digiteenuste maksu ühine süsteem.

Artikkel 2 Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „üksus“ – mis tahes juriidiline isik või õiguslik moodustis äritegevuseks kas äriühingu või struktuuri kaudu, mis on maksude seisukohast läbipaistev;
- (2) „finantsaruandluse eesmärgil konsolideeritud grupp“ – kõik üksused, kes on täielikult lisatud konsolideeritud finantsaruandesse, mis on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite või riikliku finantsaruandlussüsteemiga;
- (3) „digitaalliides“ – kasutajatele kättesaadav tarkvara, sealhulgas veebisait või selle osa, ning rakendused, sealhulgas mobiilirakendused;
- (4) „kasutaja“ – iga üksikisik või ettevõtja;
- (5) „digitaalne infosisu“ – digitaalselt edastatud andmed, nagu arvutiprogrammid, rakendused, muusika, videod, tekstid, mängud ja muu tarkvara, välja arvatud digitaalliidese kaudu esitatud andmed;
- (6) „internetiprotokolli (IP) aadress“ – võrku kuuluvatele seadmetele määratud numbrite jada, mille abil seadmed üksteist võrgus tuvastavad;
- (7) „maksustamisperiood“ – kalendriaasta.

Artikkel 3 Maksustatav tulu

1. Käesoleva direktiivi kohaldamisel käsitatakse maksustatava tuluna tulusid, mis saadakse iga järgmise teenuse osutamise eest üksuse poolt:
 - (a) digitaalliidese kasutajatele suunatud reklaami paigutamine sellesse liidesesse;
 - (b) kasutajatele sellise mitmepoolse digitaalliidese kättesaadavaks tegemine, mis võimaldab neil leida teisi kasutajaid ja nendega suhelda ning mis võib lihtsustada alustehinguks olevat kaupade tarnimist või teenuste osutamist otse kasutajate vahel;
 - (c) kasutajate kohta kogutud ja kasutajate tegevuse põhjal digitaalliideses loodud andmete edastamine.
2. Lõikes 1 esitatud viide tuludele sisaldab kogubrutotulu arvestatuna ilma käibemaksu ja muude sarnaste maksudeta.

3. Lõike 1 punkti a kohaldatakse sõltumata sellest, kas digitaalliidesesse reklaami paigutamise eest vastutav üksus on selle liidese omanik või mitte. Kui reklaami paigutamise eest vastutav üksus ei ole digitaalliidese omanik, siis käsitatakse punkti a alla kuuluva teenuse osutajana seda üksust, mitte liidese omanikku.
4. Lõike 1 punkt b ei hõlma järgmist:
 - (a) digitaalliidese kättesaadavaks tegemine, kui selle ainus või peamine eesmärk on edastada üksuse poolt kasutajatele digitaalset infosisu või osutada kasutajatele side- või makseteenuseid;
 - (b) kauplemiskoha või kliendi korralduste süsteemsete täitjate poolt direktiivi 2014/65/EL I lisa A jao punktides 1–9 osutatud teenuste osutamine;
 - (c) reguleeritud ühisrahastamise teenuse osutaja poolt direktiivi 2014/65/EL I lisa A jao punktides 1–9 osutatud teenuste või laenude andmise lihtsustamises seisneva teenuse osutamine.
5. Lõike 1 punkt c ei hõlma andmete edastamist kauplemiskoha, kliendi korralduste süsteemse täitja või reguleeritud ühisrahastamise teenuse osutaja poolt.
6. Lõigetes 4 ja 5:
 - (a) kasutatakse mõisteid „kauplemiskoht“ ja „kliendi korralduste süsteemne täitja“ direktiivi 2014/65/EL artikli 4 lõike 1 punktides 24 ja 20 määratletud tähenduses;
 - (b) tähendab „reguleeritud ühisrahastamise teenuse osutaja“ ühisrahastamisteenuse osutajat, kelle suhtes kohaldatakse tegevusloa ja järelevalve nõuet mis tahes ühtlustamismeetme alusel, mis on vastu võetud aluslepingu artikli 114 kohaselt ühisrahastamisteenuste reguleerimiseks.
7. Käesoleva direktiivi kohaldamisel ei käsitata maksustatava tuluna tulusid, mis saadakse lõike 1 alla kuuluva teenuse osutamisest finantsaruandluse eesmärgil konsolideeritud gruppi kuuluva üksuse poolt teisele samasse gruppi kuuluvale üksusele.
8. Kui finantsaruandluse eesmärgil konsolideeritud gruppi kuuluv üksus osutab lõike 1 alla kuuluvat teenust ja selle teenuse osutamisest saadud tulu saab teine samasse gruppi kuuluv üksus, käsitatakse käesoleva direktiivi kohaldamisel selle tulu saajana üksust, kes teenust osutas.
9. Lõike 1 alla kuuluvaid teenuseid nimetatakse 2. ja 3. peatükis maksustatavateks teenusteks.

Artikkel 4 *Maksukohustuslane*

1. Maksukohustuslane tähendab maksustamisperioodiga seoses üksust, mis vastab mõlemale järgmisele tingimusele:
 - (a) üleilmsete tulude kogusumma, mille üksus on deklareerinud viimase asjaomase eelarveaasta kohta, on üle 750 000 000 euro;
 - (b) üksuse poolt asjaomase eelarveaasta jooksul liidus saadud maksustatavate tulude kogusumma on üle 50 000 000 euro.

2. Kui üksus deklareerib tulud või saab tulusid muus vääringus kui euro, tuleb tulud lõike 1 kohaldamisel konverteerida eurodesse vastavalt vahetuskursile, mis on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas* asjaomase eelarveaasta viimasel kuupäeval, või kui selle päeva kohta ei ole kurssi avaldatud, siis vastavalt eelmise avaldamispäeva vahetuskursile.
3. Lõigetes 1 ja 2 tähendab „asjaomane eelarveaasta“ eelarveaastat, mis on hõlmatud viimaste kättesaadavate finantsaruannetega, mille üksus on enne kõnealuse maksustamisperioodi lõppu esitanud.
4. Selleks et teha lõike 1 punkti b alusel kindlaks, kas maksustatavad tulud on saadud liidus, kohaldatakse artikli 5 lõikes 1 sätestatud normi.
5. Maksustatavat tulu tuleb käesoleva direktiivi kohaldamisel käsitada tuluna, mis on saadud ajal, mil see kuulub maksmisele, olenemata sellest, kas asjaomane summa on selleks ajaks tasutud või mitte.
6. Kui lõikes 1 osutatud üksus kuulub finantsaruandluse eesmärgil konsolideeritud gruppi, kohaldatakse grupi kui terviku poolt deklareeritud üleilmsete tulude kogusumma ja liidus saadud maksustatavate tulude suhtes seda lõiget.

2. peatükk

MAKSUSTAMISE KOHT, MAKSU SISSENÕUTAVUS JA MAKSU ARVUTAMINE

Artikkel 5 *Maksustamise koht*

1. Maksustatavat tulu, mida üksus on maksustamisperioodil saanud, tuleb käesoleva direktiivi kohaldamisel käsitada liikmesriigis sellel maksustamisperioodil saaduna, kui kasutajad asuvad maksustatava teenuse puhul kõnealusel maksustamisperioodil kõnealuses liikmesriigis.

Esimest lõiku kohaldatakse olenemata sellest, kas sellised kasutajad on tulu teenimiseks andnud rahalise panuse.
2. Maksustatava teenusega seoses loetakse kasutaja maksustamisperioodil liikmesriigis asuvaks, kui:
 - (a) artikli 3 lõike 1 punkti a alla kuuluva teenuse puhul kuvatakse kõnealune reklaam kasutaja seadmesse ajal, mil seadet kasutatakse digitaalliidesele juurdepääsuks kõnealuses liikmesriigis sellel maksustamisperioodil;
 - (b) artikli 3 lõike 1 punkti b alla kuuluva teenuse puhul:
 - i) kui teenus on seotud mitmepoolse digitaalliidesega, millega lihtsustatakse alustehinguks olevat kaupade tarnimist või teenuste osutamist otse kasutajate vahel, siis kasutab kasutaja digitaalliidesele juurdepääsuks seadet kõnealuses liikmesriigis sellel maksustamisperioodil ja sõlmib kõnealuses liideses sellel maksustamisperioodil alustehingu;
 - ii) kui teenus on seotud mitmepoolse digitaalliidesega, mis ei ole hõlmatud punktiga i, siis on kasutajal kõnealust maksustamisperioodi tervikuna või osaliselt kattev konto, mis võimaldab tal juurdepääsu digitaalliidesele ja mille avamisel kasutati seadet kõnealuses liikmesriigis;
 - (c) artikli 3 lõike 1 punkti c alla kuuluva teenuse puhul edastatakse kõnealusel maksustamisperioodil selle kasutaja kohta loodud andmed, kes kasutas seadet kõnealuses liikmesriigis digitaalliidesele juurdepääsuks kas kõnealusel või varasemal maksustamisperioodil.
3. Iga maksustamisperioodi puhul määratakse osa üksuse maksustatavast kogutulust, mida käsitatakse lõike 1 alusel liikmesriigis saaduna, kindlaks järgmiselt:
 - (a) artikli 3 lõike 1 punkti a alla kuuluvate teenuste osutamisest saadud maksustatavate tulude puhul proportsionaalselt arvuga, mitu korda reklaam sellel maksustamisperioodil kasutajate seadmetes kuvatakse;
 - (b) artikli 3 lõike 1 punkti b alla kuuluvate teenuste osutamisest saadud maksustatavate tulude puhul:
 - i) kui teenus on seotud mitmepoolse digitaalliidesega, millega lihtsustatakse alustehinguks olevat kaupade tarnimist või teenuste osutamist otse kasutajate vahel, siis proportsionaalselt nende kasutajate arvuga, kes on sõlminud digitaalliideses sellel maksustamisperioodil alustehingu;

- ii) kui teenus on seotud mitmepoolse digitaalliidesega, mis ei ole hõlmatud punktiga i, siis proportsionaalselt nende kasutajate arvuga, kellel on kogu või osa maksustamisperioodi kohta konto, mis võimaldab neil juurdepääsu digitaalliidesele;
 - (c) artikli 3 lõike 1 punkti c alla kuuluvate teenuste osutamisest saadud maksustatavate tulude puhul proportsionaalselt nende kasutajate arvuga, kelle poolt sellel maksustamisperioodil edastatud andmed loodi, kuna kasutajad kasutasid seadet digitaalliidesele juurdepääsuks kas kõnealusel või varasemal maksustamisperioodil.
4. Digiteenuste maksuga maksustatavate tulude maksustamise kohta kindlaksmääramisel ei võeta arvesse:
- (a) kohta, kus alustehinguks olev kaupade tarnimine või teenuste osutamine toimub, kui tegemist on artikli 3 lõike 1 punktis b osutatud alustehinguks oleva kaupade tarnimise või teenuste osutamisega otse mitmepoolse digitaalliides kasutajate vahel;
 - (b) kohta, kus tehti makse maksustatava teenuse jaoks.
5. Käesoleva artikli kohaldamisel määratakse liikmesriik, kus kasutaja seadet kasutatakse, kindlaks seadme internetiprotokolli (IP) aadressi alusel või muu geograafilise asukoha kindlaksmääramise meetodi alusel, kui see on täpsem.
6. Käesoleva direktiivi kohaldamise eesmärgil võib kasutajatelt koguda üksnes andmeid, mis näitab ära kasutajate asukoha liikmesriigis, kuid mitte kasutajate isikuandmed.

Artikkel 6 *Maksu sissenõutavus*

Digiteenuste maks makstakse liikmesriigis osana maksustatavast tulust, mille maksukohustuslane on saanud maksustamisperioodil ja mida käsitatakse artikli 5 kohaselt kõnealuses liikmesriigis saaduna. Digiteenuste maks tuleb maksta selles liikmesriigis järgmisel tööpäeval pärast maksustamisperioodi lõppu.

Artikkel 7 *Maksu arvutamine*

Digiteenuste maks arvutatakse liikmesriigi jaoks maksustamisperioodi kohta, kohaldades digiteenuste maksu määra artiklis 6 osutatud maksustava tulu osa suhtes.

Artikkel 8 *Maksumäär*

Digiteenuste maksu määr on 3 %.

3. peatükk

KOHUSTUSED

Artikkel 9

Maksu maksmise ja kohustuste täitmise eest vastutav isik

1. Digiteenuste maksu peab maksma ja käesolevas peatükis sätestatud kohustused peab täitma maksukohustuslane, kes osutab maksustatavaid teenuseid.
2. Finantsaruandluse eesmärgil konsolideeritud grupil on lubatud nimetada digiteenuste maksu maksmise ja käesolevas peatükis sätestatud kohustuste täitmise eesmärgil üks üksus iga sellesse gruppi kuuluva maksukohustuslase nimel, kes on kohustatud maksma digiteenuste maksu.

Artikkel 10

Registreerimine

1. Maksukohustuslane teatab registreerimisliikmesriigile, et ta on kohustatud maksma digiteenuste maksu ühes või mitmes liikmesriigis.
2. Teade tuleb edastada elektrooniliselt hiljemalt kümne tööpäeva jooksul pärast sellise esimese maksustamisperioodi lõppu, mille eest maksukohustuslane peab käesoleva direktiivi alusel digiteenuste maksu maksma (edaspidi „esimene maksustatav periood“).
3. Registreerimisliikmesriik peab olema:
 - (a) liikmesriik, kus maksukohustuslane peab maksma digiteenuste maksu esimese maksustatava perioodi eest;
 - (b) kui maksukohustuslane peab maksustamisperioodil maksma digiteenuste maksu rohkem kui ühes liikmesriigis, siis maksukohustuslase valikul üks nendest liikmesriikidest.
4. Lõike 1 alusel nõutav teade peab sisaldama maksukohustuslase kohta vähemalt järgmist teavet:
 - (a) nimi;
 - (b) ärinimi, kui see erineb nimest;
 - (c) postiaadress;
 - (d) elektronpostiaadress;
 - (e) riiklik maksuviitenumber, kui on;
 - (f) kontaktisiku nimi;
 - (g) telefoninumber;
 - (h) liikmesriik, kus maksukohustuslane peab digiteenuste maksu maksma;
 - (i) IBAN- või OBAN-number.
5. Maksukohustuslane teatab registreerimisliikmesriigile kõikidest muudatustest lõike 4 alusel esitatud teabes.

6. Kui üksus nimetatakse artikli 9 lõike 2 alusel, peab teave, mille kõnealune nimetatud üksus iga gruppi kuuluva maksukohustuslase kohta käesoleva artikli alusel esitab, sisaldama ka lõike 4 punktides a–g loetletud teavet üksuse enda kohta.
7. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, et määrata kindlaks käesoleva artikliga nõutava teate ühine vorm. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 24 lõikes 2 sätestatud menetlusega.

Artikkel 11 *Registreerimisnumber*

1. Registreerimisliikmesriik annab maksukohustuslasele digiteenuste maksu eesmärgil individuaalse registreerimisnumbri ja teatab selle numbri maksukohustuslasele elektrooniliselt kümne tööpäeva jooksul alates päevast, mil artikli 10 kohane teade vastu võeti.
2. Igal registreerimisnumbril on kahetäheline eesliide, mis vastab rahvusvahelisele standardile ISO 3166, mis võimaldab tuvastada registreerimisliikmesriigi. Kreeka ja Ühendkuningriik kasutavad siiski vastavalt eesliiteid „EL“ ja „UK“.
3. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et nende registreerimissüsteem võimaldab maksukohustuslasi tuvastada, ja peavad registrit kõikide nende poolt antud individuaalsete registreerimisnumbritega.

Artikkel 12 *Registrist kustutamine*

1. Maksukohustuslane peab teatama registreerimisliikmesriigile elektrooniliselt kõikidest järgmistest asjaoludest:
 - (a) maksukohustuslane ei saa enam maksustatavat tulu, mida käsitatakse käesoleva direktiivi alusel liidus saaduna;
 - (b) maksukohustuslast ei saa enam käsitada maksukohustuslasena;
 - (c) maksukohustuslane lakkab olemast;
 - (d) maksukohustuslase kohustus maksta digiteenuste maksu lõpeb muul põhjusel.
2. Registreerimisliikmesriik kustutab maksukohustuslase registrist 60 tööpäeva möödumisel pärast selle maksustamisperioodi lõppu, mille jooksul lõikes 1 osutatud teave edastati.
3. Artiklit 10 kohaldatakse siis, kui pärast maksukohustuslase kustutamist registrist hakkab tema suhtes taas kehtima digiteenuste maksu maksmise kohustus. Artikli 10 viiteid esimesele maksustatavale perioodile tuleb käsitada vastavalt sellele.

Artikkel 13 *Registreerimisliikmesriigi muutmine*

1. Kui maksukohustuslane on valinud artikli 10 lõike 3 punkti b alusel registreerimisliikmesriigi, siis peab ta seda valikut järgima esimesel maksustataval perioodil, mille kohta artikli 10 alusel teade esitatakse, ja kahel järgmisel maksustamisperioodil.

2. Kui aga maksukohustuslase kohustus maksta digiteenuste maksu artikli 10 lõike 3 punkti b alusel valitud registreerimisliikmesriigis lõpeb, vahetab ta registreerimisliikmesriiki vastavalt artiklis 10 sätestatud nõuetele.
3. Maksukohustuslase registreerimisliikmesriigi muutumisest tuleb teatada senisele registreerimisliikmesriigile ja see muudatus hakkab kehtima alates maksustamisperioodist, mis järgneb maksustamisperioodile, mil sellest teatati. Senine registreerimisliikmesriik kustutab maksukohustuslase registrist vastavalt artikli 12 lõikele 2.
4. Kõnealune maksukohustuslane peab edastama uuele registreerimisliikmesriigile teate vastavalt artiklile 10 ja nimetatud artiklis olevaid viiteid esimesele maksustatavale perioodile tuleb käsitada viidetena maksustamisperioodile, millest alates muudatust kohaldatakse.

Artikkel 14 *Digiteenuste maksu deklaratsioon*

Maksukohustuslane esitab registreerimisliikmesriigile digiteenuste maksu deklaratsiooni iga maksustamisperioodi kohta. Deklaratsioon esitatakse elektrooniliselt 30 tööpäeva jooksul pärast deklaratsiooniga hõlmatud maksustamisperioodi lõppu.

Artikkel 15 *Digiteenuste maksu deklaratsiooni teave*

1. Digiteenuste maksu deklaratsioonis tuleb esitada järgmine teave:
 - (a) artiklis 11 osutatud individuaalne registreerimisnumber;
 - (b) iga liikmesriigi kohta, kus digiteenuste maksu tuleb asjaomasel maksustamisperioodil maksta, maksustatavate tulude kogusumma, mida käsitatakse maksukohustuslase poolt kõnealusel maksustamisperioodil selles liikmesriigis saaduna, ja sellelt summalt selles liikmesriigis kõnealusel maksustamisperioodil makstav digiteenuste maks;
 - (c) digiteenuste maksu kogusumma, mille maksukohustuslane peab kõikides liikmesriikides asjaomasel maksustamisperioodil maksma.
2. Digiteenuste maksu deklaratsioonil tuleb maksustamisperioodi kohta esitada ka üleilmsete tulude kogusumma ja liidus maksustatavate tulude kogusumma artikli 4 lõike 1 kohaldamiseks.
3. Registreerimisliikmesriik võib nõuda, et deklaratsioon esitatakse tema omavääringus.
4. Digiteenuste maksu deklaratsiooni saamisel peab registreerimisliikmesriik andma sellele viivitamata deklaratsiooni numbri.
5. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et nende registreerimissüsteem võimaldab digiteenuste maksu deklaratsioone tuvastada, ja peavad digiteenuste maksu deklaratsioonide registrit kõikide nende poolt antud individuaalsete digiteenuste maksu deklaratsiooni numbritega.
6. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, et määrata kindlaks digiteenuste maksu deklaratsiooni ja selle numbri ühine vorm. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 24 lõikes 2 sätestatud menetlusega.

Artikkel 16
Maksmise kord

1. Digiteenuste maksu kogusumma, mille maksukohustuslane peab kõikides liikmesriikides maksustamisperioodil maksma, tasub ta registreerimisliikmesriigis.
2. Digiteenuste maksu kogusumma makstakse registreerimisliikmesriigile hiljemalt 30 tööpäeva jooksul pärast asjaomase maksustamisperioodi lõppu ja maksmisel viitab maksukohustuslane asjaomasele digiteenuste maksu deklaratsiooni numbrile.
3. Kui maksukohustuslane ei viita maksmisel asjaomasele digiteenuste maksu deklaratsiooni numbrile või kui viitenumber ei vasta ühelegi avatud digiteenuste maksu deklaratsioonile, siis võib registreerimisliikmesriik asja selgitada. Kui olukord jääb lahenduseta, tagastatakse tehtud makse maksukohustuslasele ning makset ei käsitata lõigete 1 ja 2 alusel tehtuna.
4. Makse tehakse registreerimisliikmesriigi määratud pangakontole.
5. Registreerimisliikmesriik võib nõuda, et makse tehakse tema omavääringus.
6. Kui registreerimisliikmesriik on saanud asjaomasest digiteenuste maksu deklaratsioonist tuleneva kogusummaga võrreldes suurema makse, tagastab ta enam makstud summa otse asjaomasele maksukohustuslasele.
7. Kui registreerimisliikmesriik on saanud makse seoses hiljem valeks osutunud ja artikli 17 alusel muudetud digiteenuste maksu deklaratsiooniga ning kui kõnealune liikmesriik on selle summa juba jaotanud liikmesriikidele, kus digiteenuste maksu tuleb maksta, maksavad need liikmesriigid, kus digiteenuste maksu tuleb maksta, igauks oma osa enam makstud summast otse maksukohustuslasele.

Artikkel 17
Digiteenuste maksu deklaratsiooni muudatused

1. Digiteenuste maksu deklaratsioonis esitatud arvandmeid muudetakse üksnes kõnealuse deklaratsiooni muutmisega, mitte järgmise deklaratsiooni kohandamisega.
2. Lõikes 1 osutatud muudatused esitatakse registreerimisliikmesriigile elektrooniliselt kolme aasta jooksul alates esialgse deklaratsiooni esitamiseks ettenähtud kuupäevast. Pärast seda ajavahemikku tehtavaid muudatusi reguleeritakse eeskirjade ja menetlustega, mida kohaldatakse igas liikmesriigis, kus digiteenuste maksu tuleb maksta.
3. Kõik digiteenuste maksuga seotud täiendavad maksed, mille maksukohustuslane peab tasuma lõikes 1 osutatud muudatuste tulemusel, tehakse registreerimisliikmesriigile vastavalt artiklile 16 ja viiteid digiteenuste maksu kogusummale tuleb käsitada vastavalt sellele. Kõik maksukohustuslasele tehtavad digiteenuste maksu tagastused, mis tulenevad lõikes 1 osutatud muudatustest, tehakse vastavalt artikli 16 lõikele 7.

Artikkel 18

Raamatupidamine ja arvepidamine ning pettustevastased, täitmise tagamise ja kontrollimeetmed

1. Liikmesriigid kehtestavad raamatupidamise, arvepidamise ja muud kohustused eesmärgiga tagada, et maksuhalduritele makstavat digiteenuste maksu ka tegelikkuses makstakse. Selliseid eeskirju kohaldatakse liikmesriigis kõikide üksuste suhtes, kellel on kohustus maksta kõnealuses liikmesriigis digiteenuste maksu, olenemata maksukohustuslase registreerimisliikmesriigist.
2. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, et määrata kindlaks lõike 1 kohaselt võetavad meetmed. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 24 lõikes 2 sätestatud menetlusega.
3. Liikmesriigid võivad võtta meetmeid maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise ning maksualaste kuritarvituste ärahoidmiseks.
4. Artikli 10 alusel valitud registreerimisliikmesriik tegutseb käesoleva peatüki kohustuste täitmise eesmärgil muude liikmesriikide nimel, kus digiteenuste maksu tuleb maksta, kuid maksukohustuslane peab digiteenuste maksu maksma otse igale liikmesriigile, kus seda tuleb maksta. Seepärast on igal liikmesriigil, kus tuleb digiteenuste maksu maksta, õigus nõuda digiteenuste maks sisse otse asjaomaselt maksukohustuslaselt. Seepärast kohaldatakse iga sellise liikmesriigi eeskirju ja menetlusi, sealhulgas eeskirju ja menetlusi, mis on seotud digiteenuste maksu hilinenud maksimisest või maksmata jätmisest tingitud rahaliste karistuste, intresside ja muude trahvidega ning võla sissenõudmisega.
5. Liikmesriikide maksuauditeid ja kontrollimeetmeid, mille eesmärk on kontrollida kõiki maksukohustuslase digiteenuste maksu kohustuse arvutamise seisukohast olulisi andmeid ja meetmeid kõnealuses liikmesriigis, reguleeritakse selle liikmesriigi eeskirjade ja menetlustega.

Artikkel 19

Pädevate asutuste määramine

Iga liikmesriik määrab pädeva asutuse, kes vastutab selles liikmesriigis käesolevas peatükis ja 4. peatükis sätestatud kohustustega seotud kõikide aspektide haldamise eest, ning teatab selle asutuse nime ja elektronposti aadressi komisjonile. Komisjon avaldab pädevate asutuste nimed ja elektronposti aadressid *Euroopa Liidu Teatajas*.

4. peatükk

HALDUSKOOSTÖÖ

Artikkel 20

Registreerimisega seotud teabevahetus

1. Registreerimisliikmesriik edastab kõik tema poolt artikli 10 alusel saadud teated iga sellise liikmesriigi pädevale asutusele, kus digiteenuste maksu tuleb maksta. Teade tuleb edastada kümne tööpäeva jooksul alates päevast, mil teade saadi.
2. Registreerimisliikmesriik teatab igale sellisele liikmesriigile ka asjaomasele maksukohustuslasele artikli 11 alusel antud individuaalse registreerimisnumbri.
3. Samuti teatab registreerimisliikmesriik igale liikmesriigile, kus digiteenuste maksu tuleb maksta, igast registris tehtud artikli 12 kohasest kustutamisest kümne tööpäeva jooksul alates päevast, mil kustutamine tehti.

Artikkel 21

Digiteenuste maksu deklaratsiooniga seotud teabevahetus

1. Registreerimisliikmesriik edastab talle artikli 14 või 17 alusel esitatud digiteenuste maksu deklaratsioonid ja nende muudatused iga sellise liikmesriigi pädevale asutusele, kus digiteenuste maksu tuleb maksta. Deklaratsioonid ja muudatused tuleb edastada kümne tööpäeva jooksul alates päevast, mil need saadi.
2. Kui digiteenuste maksu deklaratsioon esitatakse muus vääringus kui euro, konverteerib registreerimisliikmesriik need summad eurodesse vastavalt vahetuskursile, mis on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas* deklaratsiooniga hõlmatud maksustamisperioodi viimasel kuupäeval, või kui selle päeva kohta ei ole kurssi avaldatud, siis vastavalt eelmise avaldamispäeva vahetuskursile, ning edastab selle teabe asjaomasele liikmesriigile koos deklaratsiooniga või muudatusega, mis talle lõike 1 alusel edastati.
3. Registreerimisliikmesriik edastab iga sellise liikmesriigi pädevale asutusele, kus digiteenuste maksu tuleb maksta, mis tahes muu teabe, mida on vaja iga makse seostamiseks vastava digiteenuste maksu deklaratsiooniga.

Artikkel 22

Maksmisega seotud teabevahetus

1. Registreerimisliikmesriik tagab, et summa, mille maksukohustuslane maksis artikli 16 alusel digiteenuste maksuna, mis tuleb maksta muus liikmesriigis kui registreerimisliikmesriigis, kantakse üle kõnealuse teise liikmesriigi pädevale asutusele. Ülekanne tuleb teha kümne tööpäeva jooksul alates päevast, mil makse saadi.
2. Lõikes 1 osutatud summa kantakse üle eurodes kõnealuse teise liikmesriigi määratud pangakontole.
3. Liikmesriigid teatavad teiste liikmesriikide pädevatele asutustele pangakonto numbri, mida kasutatakse lõike 2 kohaldamisel.

4. Kõik summad, mille registreerimisliikmesriik saab muus vääringus kui euro, tuleb konverteerida eurodesse vastavalt vahetuskursile, mis on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas* deklaratsiooniga hõlmatud maksustamisperioodi viimasel kuupäeval, või kui selle päeva kohta ei ole kurssi avaldatud, siis vastavalt eelmise avaldamispäeva vahetuskursile.
5. Kui maksukohustuslane maksab üksnes osa digiteenuste maksu kogusummast, tagab registreerimisliikmesriik, et see osa kantakse üle nende liikmesriikide pädevatele asutustele, kus digiteenuste maksu tuleb maksta, võrdeliselt igas liikmesriigis tasumisele kuuluva maksusummaga. Registreerimisliikmesriik teatab sellest nende liikmesriikide pädevatele asutustele, kus digiteenuste maksu tuleb maksta.
6. Kui liikmesriik, kus digiteenuste maksu tuleb maksta, on enam makstud summa artikli 16 lõike 7 alusel tagasi maksnud otse maksukohustusele, teatab see liikmesriik registreerimisliikmesriigile nende tagasimaksete summa.

Artikkel 23
Teabevahetuse vahendid

1. Käesoleva peatüki kohaselt edastatav teave ja dokumentatsioon tuleb edastada elektrooniliselt.
2. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, et määrata kindlaks tehnilised üksikasjad sellise teabe ja dokumentatsiooni edastamiseks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 24 lõikes 2 sätestatud menetlusega.

5. peatükk

LÖPPSÄTTED

Artikkel 24 *Komiteemenetlus*

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 25 *Ülevõtmine*

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt [31. detsembriks 2019]. Nad teavitavad nendest viivitamata komisjoni.
Liikmesriigid kohaldavad neid norme alates [1. jaanuarist 2020].
Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile.
2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste õigus- ja haldusnormide teksti.

Artikkel 26 *Jõustumine*

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 27 *Adressaadid*

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja